

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdete-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Kongresszusok.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi tíz esztendő alatt több kongresszus esett meg Magyarországon, mint azelőtt félszázad lefolyása alatt.

A távolság, mely a modern technika vívmányaival arányban napról-napra csökken, megdöntötte a szellemi közlekedés akadályait, s esodálatosan megkönnyítette az érintkezést. Ma csak földrajzi és politikai határok választják el Európa egyes államait, nemzeteit, de a civilizációnak nincsenek többé privilegizált népei vagy semleges területei.

A termést minden nép maga aratja le, iparát ott értékesíti, ahol megengedik, de a szellem, a tudomány és műveltség közös kincsese vált, melyből egyugyanazon időben, egyenlő joggal merít a keleten lakó orosz s a nyugat első zászlóvivő népe a francia vagy angol.

És mondják bár a kesernyés humoristák, hogy a kongresszusok nem egyebek, mint pohárköszöntő-gyakorlatok, erre csak a mindent fonákjáról látó divatos pesszimizmus: vagy egy másik modern nyavalya, a léhaság jogosíthatja fel őket.

Mert ha semmi más haszna nem volna is ezeknek a kongresszusoknak, mint az, hogy egymástól nagy távolságban élő egyforma műveltségű, hasonló gondolkozású emberek találkoznak, megismerkednek egymással, már magában indokoltá tenné, hogy ezekről az értekezletekről kissé megfontoltabban s komolyabban ítéljünk.

Sok beszédnek sok az alja — tartja a közmondás — de föltételezi azt is, hogy egy kevés föle is akad. S a mi értékes, ami megbecsülendő, mindenkor megérdemli a fáradságot, hogy észrevegyék és megmentsék a selejt közül. A bányász csakánya durva kőbe vág, de a sziklában megcsendül a nemes érez, s az a kis arany darab, amit a kohó nagy kötömegeből kiolvaszt, a szinaranyat növeli.

Am nem ezédom, hogy ezen a helyen a kongresszusok tudományos értékéről vitatkozzam, s minden józan gondolkodó előtt amugy is nyilvánvaló nagy hasznát általánosan ismert érvekkel bizonyítgassam.

Elvitázhatatlan nagy hatásuk van a kongresszusoknak a társadalmi életre is. S különösen

ennek a helyi jelentőségű szempontnak a kifejtése érdemel néhány szót.

Rimaszombat városa három napon át vendégeiül látta Magyarország bányászainak színjátását. Sok okos szó hangzott el a kongresszuson, sok új eszme látott első napvilágot, s a bányászati első szakoktatás nagyfontosságú elve egy lépéssel közelebb jutott ahhoz a reformhoz, melytől a hivatottak sok üdvöset várnak.

De a kongresszisták megismerték Rimaszombatot is, ezt az intelligens felvidéki várost, vendégszerető lakosságát, s kies fekvésű környékét is. Nagyon sokan voltak itt, akik tán soha sem jutottak volna el ide, ha ezt a kongresszus most lehetővé nem teszi.

És ezek most hazamennek s elmondják, hogy itt jártak, s megösmerték édes hazáknak egy darab földjét, a magyarságnak egy szokásaiban és felfogásában sajátos, tipikus tömegét, tanultak, láttak és örültek. Nem azt az örömet értem, amit a fehér asztal vagy a bálterem nyújtott nekik, hanem azt a jóleső örömet, melyet minden igaz gyermeke e hazának kell, hogy érezzen, ha messze járva otthonától, magyar szívre, magyar kedélyre talál, s örül egymásnak, mint testvér a testvérnek.

S eltávozva tőlünk, tele van a lelkük impressziókkal, amelyek föl fogják ujulni, valahányszor az itt eltöltött néhány napra visszaemlékeznek, s növelik a szív legmagasztosabb érzését, a leghatalmasabb államfentartó erőt, a — hazaszeretetet.

Ez pedig megérdemli azt a zászlódiszt, a fehér asztalnál elhangzott pohárköszöntőket, s azt a fáradságot és gondot, melyet az országos bányászati és kohászati kongresszusra Rimaszombat városa igaz magyaros vendégszeretettel ráparazolt.

Erdélyi Zoltán.

Az országos bányászat és kohászati kongresszus.

Jelentőségében messzire kiható esemény felé irányult a közfigyelem az utóbbi napok alatt. Az országos bányászat és kohászati egyesület tartotta kongresszusát városunkban, hol ez alkalomból országos nevű férfiak, szaktekintélyek és a

bányászat és kohászat jeles szakferfiainak egész serege adott találkozt városunk falai között.

Ha végigtekintünk a kongresszus és azzal kapcsolatos ünnepek lefolyásán, jóleső örömmel konstatáljuk, hogy a kongresszus tagjainak nyilatkozatai szerint ilyen sima, szép lefolyású kongresszust nem tartottak, s el voltak ragadtatva a szíves fogadtatástól és a figyelmes, magyaros vendéglátástól.

Abban, hogy a kongresszust Rimaszombat városában tartották, igen sok érdeme van a Rima-Murány-Salgótarjáni vasmű-részvénytársaság kitünő vezérigazgatójának és ügyészének: *Borbély Lajosnak* és *Marton Jánosnak*. A kongresszus körüli munkálatokkal *Soltz Vilmos*, az egyesület kitünő ügyvivő alelnöke, főbányatanácsos és *Litschauer Lajos* főmérnök, az egyesület jeles titkára rendkívül sokat fáradoztak, s örömmel konstatáljuk, hogy nehéz munkájukat fényes siker koronázta.

Szívesen és örömmel elismerjük a kongresszus tagjaival együtt, hogy Rimaszombat városa is derekasan kitett magáért, dicsérettel illetjük a fogadó- és elszállásoló-bizottság tagjait: *Törköly Józsefet*, *Badányi Gyulát*, *Barna Imrét* és *Dr. Szabó Károlyt*, kik sokat fáradoztak az ügy érdekében, úgyszintén azokat a polgártársainkat, kik házaikat feldiszipították s szívesen látták a vendégeket, de e helyen is rosszaljuk és helytelenítjük, hogy városunk tehetősebb polgárai közül többen elfogadható ok nélkül elzárkóztak a vendéglátás és ünnepeken való részvételtől.

Midőn a kongresszus tagjaitól búcsút veszünk, e helyen is kérjük őket, emlékezzenek szívesen reánk és az itt töltött napokra: miként mi a legjobb emlékekkel fogunk reájuk visszagondolni.

A kongresszusról s az ünnepekről következő tudósítást közöljük:

Fogadtatás Feleden.

Az ünnepek sora Feleden, a vasuti állomásnál kezdődött. Hogy a magyar bányászati és kohászati kongresszus ünnepeit rendező helyi nagy bizottság, milyen gondos és figyelmes körültekintéssel igyekezett minden tekintetben megoldani nehéz feladatát? . . . fényesen igazolja azon valóban helyes és előzékeny intézkedése: hogy az ország minden bányavidékéről tömegesen érkező magas állású és előkelő vendégeink illendő ünnepélyes fo-

Neuchâtel—Genève.

Genève, 1897. augusztus vége.

A néhány napig tartó esős idő mintha jelezni akarta volna, hogy itt az elválás ideje. Az ég felvette esunya szürke köpenyét, az északkeleti bise erővel leakarta venni az emberről a hűvös eső által rákényszerített felső kabátot. Mi lesz? Csakugyan itt az ősz? . . . Különösen az idegenek voltak megrémülve. Ha ez így tart, bátran meg lehet szakítani a svajci tartózkodást, mert a mily elragadó, vonzó hatással van e szép vidék a látogatóra szép időben, éppen olyan elviselhetetlen, ha a csunya fekete felhő mindent betakar. Mi is alig vártuk a huszadikát. — A bucsuestélyt már 16-án megtartottuk a M. *Gaille* vendégszerető házában. Ott voltak a francia professorok, s ott volt a magyar kolónia teljes számban. Nehezen, igazán nehezen ment a bucsuzás: hiszen ezek a kedves svajci kartársak hat heti itt tartózkodásunk alatt teljesen hozzánk forrtak. Mindig, mindenütt együtt voltunk, mintha egy tantestületet képeztünk volna . . .

A bucsuestély után csakhamar megváltozott a komor idő hatása. A magyar kolónia kezdett szétbomlani. Először *Bocz József* temesvári igazgató vált el tőlünk;

T Á R C Z A.**Egy kritikushoz.**

Nagyságos úr fogadja hálám,
Hogy megbíralta versimet,
Örömmel vettem én a gáncsol,
Hálásan a dicséretet.

Nagyságos úr, volt ön szerelmes?
Lehet, hogy régen, tán soha!
Ölelték önt már szép leányok?
Volt édes esőkban már sora?

Használta ön az ifjuságát?
Nem? Hát ez öntől nagy hiba!
A mámor, kéj az ön szemében
Igy csak „terra incognita“.

Ön már kopasz s a szívügyekben
Eljátszta kis játékaikat;
Nagyságos úr, talán megért,
Én mondok önnek valamit.

Ki itju szívem lángra gyújtá,
A lányka szíve változó,
Ma üdvöm olvasom szeméből,
A holnap száz halált hozó.

Nagyságos úr, ön azt kívánja,
Hogy változtassak versimen,
A vig dal több hatásra számít
S az jobban menne énnekem.

Nagyságos úr, az furesa volna,
Én nem teszem, mit ön kíván!
Ha kedvesemnek szíve csalfa,
Hát hogy legyen dalom vidám?

Hogy ez vagy az nagyon keserves,
Vigabba kell javitanom. —
Igy tán hatástalan, de úgy:
Hazugság volna, mondhatom.

Bocsássa meg őszinteségem,
Hibás lehet tán ez vagy az,
De én a nótán nem javítok,
Igy szép, így jó, mert — így igaz!

Hervay Frigyes.

REISZ JÓZSEF

férfi és női divatáruháza

Rimaszombat, Deák-Ferencz-utca.

Ajánl nagyon kedvező ár mellett női posztó-kabátokat és gallérokot, férfi, női és gyermek Jäger-ing és nadrágokat, carlsbadi czipők, Pichler-féle kalapokat és gráci vadász-kabátokat, valamint minden sport-czikket.

gadtatása- és az elszállásolás rendes és pontos keresztvitelének eszközésére kiküldötte Feledre az elszállásoló bizottságot.

A szállásoló-bizottság f. évi szept. hó 11-én háromszor fordult meg Feledre s ugyanannyiszor tért is vissza Rimaszombatba az érkező vendégekkel együtt. — A déli vonattal mindössze csak 12-en jöttek. A vendégsereg zöme nagymélt. Wekerle Sándor védnök- és nagymélt. gróf Teleky Géza egyesületi elnök urakkal együtt, a délutáni négy órási vonattal érkeztek meg Feledre, hol a Perronn egybegyűlt nagyszámú közönség lelkes éljenzése között, az elszállásoló bizottság elnöke által röviden, de a legmelegebben üdvözöltetve, — előre is biztosítván a megérkezett kedves vendégeket a rendező-bizottság nevében arról, hogy a vendégház Rimaszombat városának a legszivesebben látott vendégei lesznek. Egyebekben pedig készséggel ajánlotta fel a rendező-bizottság szolgálatát.

Az üdvözlő szavakra nagymélt. Wekerle Sándor egyesületi védnök úr meleg köszönő szavakkal válaszolt, jóleső érzéssel jelentvén ki, hogy a szíves figyelemnek illetően nyilvánlása után előre is ígérheti, hogy nemesek ő és elnök-társai, hanem a kongresszusnak minden egyes tagja egészen otthoniasan fogják magukat érezni Rimaszombatban. — A kegyelmes úr választát dörgő éljen követte, mely után a kölesönös bemutatkozások történtek meg meleg köszönések kíséretében. Ezután a kongresszus tagjainak nevére kiállított szállás-, ebéd- és vacsorajegyek, nem különben a gyűlés- és a kirándulások programjai, egy-egy borítékba külön-külön csomagolva osztották ki a jelentkező kongresszusi tagok között; — valamint a rimaszombati állomásról való kocsikon bevonulás és az elszállásolás egyes részleteiről tájékoztattak kedves vendégeink.

A kuverték kiosztása után egészen a miskolci vonat megérkezéseiig, a vendéglő előtti szabad téren felterített fehér asztalok mellett foglaltak helyet s a hosszú várakozási idő alatt vidám czigányzene mellett uszonnázta, boroztak, söröztek, barátkoztak és ismerkedtek.

A kegyelmes urak szintén belevegyültek a mulató társaságba s fesztelenül, leereszkedő nyájjassággal társalogtak ismerősökkel és ismeretlenekkel egyaránt. Wekerle Sándor önmagyméltósága majdnem egy egész óráig társalgot és kérdezősködött az elszállásoló bizottság tagjaitól Rimaszombat városáról, Gömör-Kishontmegyéről és egyes nevezetesebb családjaíró; míg nem két és félórás várakozás után — mely azonban igen kedélyesen telt el — megérkezett a Miskolcra feljövő vonat is. A miskolci vonattal érkezett vendégek üdvözlése után csakhamar fel kellett szállanunk azon vonatra, mely komoly lassúsággal zakatolva, méltóságteljesen szállította Rimaszombat felé azokat, kiket ott oly átitattal, igaz magyar vendégszeretettel és valóban tárt karokkal vártak.

Rimaszombatban.

Városunk f. hó 11-én, négy napig tartó zászoló-díszöltött, ki akarván mutatni külsőleg is, hogy meghívott vendégeit, a bányászati és kohászati kongresszus tagjait mily szívesen fogadja falai között. Ritkán részesei városunk abban a szerencsében, hogy falai között nagyobb szabású kongresszust üdvözölhessen, pedig hagyományos vendégszeretete ezt a jogát régen megszerezték; s most is, hogy a bányászok és kohászok egyesülete keresett fel bennünket, városunk minden egyes lakója mindent igyekezett elkövetni, hogy vendéglátó jó hírnevünket továbbra is megőrizhessük.

Különösen indokolt az igyekezetünk azért is, mert mi azon a helyen élünk, a hol a földművelés, a bányászat és iparüzés, a természet különös adományából, vidékünk lakosainak fáradhatatlan szorgalmára ölelkezik; továbbá indokolt azon nemesebb érületből folyólag is, melylyel városunk lakosai az ipar- és kereskedelem, tudomány és művészet munkáit iránt viseltettek mindenha.

Régen volt Rimaszombat oly élénk, mint a bányászok és kohászok kongresszusa alkalmával. Hivatalos egyéniségek, a hatóságok fejei s a polgárok mindent elkövettek, hogy vendégeink körünkben jól érezzék magukat. Szívesen ajánlott föl mindenki szállást, örömmel díszesítette házat zászolóval és anynyi nép régen hullámzott a város utcáin és tódult ki a vasuti állomáshoz, mint 11-én este a felhét után beérkezett vonathoz; de hogy is ne, hiszen mindenki óhajtott látni, hallani Magyarorszag egykori miniszterelnökét és országunk egyik oszlopos férfiát Teleky Géza grófot, színről-színre kívánta megismerni az östermelés, ipar és tudomány kiváló bajnokait.

A rendesen megérkezett vonathoz hosszú kocsisorban és gyalog vonultak ki Gömörmege fő- és alispánja,

a városi polgármester, a rimaszombati törvényszék elnöke, a többi hatóságok fejei és tagjai, nemkülönben a több ezer főre menő ünnepi ruhába öltözött közönség. — A mozdony fűtülése után a hivatalos személyek és előkelőségek önkénynt alakult bizottságából előlépett Szabó György városunk polgármestere, s a vonathoz csatolt szalonkocsiból kilépett Wekerle Sándort, egyesületi védnököt, Teleky Géza grófot az egyesület elnökét, Borbély Lajost, Scholtz Vilmost, Farbak Istvánt, s a többi illustis vendégeket, Rimaszombat nevében röviden, de melegen üdvözölte, kiemelvén, hogy Rimaszombat az ipar, kereskedelem, östermelés, a tudomány és művészet hívatott művelői iránt mindig melegen érzett, s törekvőseit megértve mindig szívesen látta falai között, aggódott azonban a fölött, hogy valamelyes esélyek megfogják fosztani a kongresszust magas védnöke és elnöke megjelenésétől, végül egy „Isten hozott”-tal kívánja, hogy a kongresszus tagjai jól érezzék magukat körünkben.

A polgármester rövid üdvözlő beszéde után Teleky Géza gróf, mint a bányászok és kohászok egyesületének elnöke biztosította a meghívó várost s képviselőit a polgármestert, hogy örömmel jöttek Rimaszombat városába, „esélyektől” tartani nem lehetett; kéri egyben Rimaszombat közönségét, hogy széles körben ismert vendégszeretetében a kongresszus megjelent tagjait részesteni szíveskedjék.

Majd Schulhof Pál állomási főnök jelentkezett rövid szavakkal Wekerle Sándor és Teleky Géza grófnál a szalonkocsik tekintetében rendelkezésüket kikerítte, mire ő nagyméltóságai a főnök jelentkezését megköszönték.

A fogadtatás után egy a vendégek, mint a fogadó küldöttségek hosszú kocsisorban és gyalog az állomástól az utcákön összegyűlt nagy közönség zajos éljenzése között bevonultak a városba.

E helyütt kötelességünknek tartjuk kiemelni a Badingy Gyula főkapitány, Törköly József, Beregszászy Béla tagokból álló elszállásoló bizottság odaadó működését kik fáradtságot nem kimélve, háromszor rándultak Feledre a vendégek elé, s kiosztották szállási- és étjegyveiket; továbbá Barna Imre azon ismert serénységét, melylyel a rendet fenntartotta, a fogatokat pedig kellő időben a kívánt helyre rendelte.

A bizottság szíves köszönetét érdemelték ki mindazon urak is, kik fogataikat, minden vonatkozás és díj nélkül boesátották anynyiszor, a menyinszer szükség volt, a bizottság rendelkezésére, s ez által a bizottság működését megkönnyítették, a vendégek kényelmét pedig fokozták.

Ismerkedési estély.

Az érkezés után esti 8 órakor a kaszinó nagytermében gyűlt össze a vendégek serege. A városiakkal együtt mintegy 170-en vettek részt, s a főispán és alispánal együtt a Rakóczy-induló hangjai és a jelenvoltak lelkes éljenzése mellett vonultak a terembe: Wekerle Sándor dr., az egyesület védnöke és Teleky Géza gróf elnök. Csakhamar kezdetét vette a barátságos ismerkedés, mely jó muzikaszó mellett, vig hangulatban éjtélig tartott.

Ekkor szétoszlott a társaság, hogy a komoly munka előtt kipihenjék magukat kedves vendégeink.

A kongresszus.

Ritkán látott vármegyénk ülésterme oly nagyszámú s legnagyobb részben idegen arcú közönséget, minő vasárnap 9 órakor megtöltötte. Ő felsége arczképe alatt volt felállítva az elnökség számára az emelvény és asztal s ezzel szemben foglaltak helyet a bányászok és kohászok, mintegy 150 ember. Jobbra és balra s hátul a székeken helyezkedett el a megye és város nagy számban érdeklődő közönsége. Dr. Wekerle jobbán, az elnöki asztalnál, ültek vármegyénk fejei: Hámos László főispán és Bornemisza László alispán.

9 óra után az egybegyűlték lelkes éljenzése között nyitotta meg gróf Teleky Géza elnök a kongresszust. Szívesen üdvözölte a megjelent bányászokat és kohászokat s őszinte köszönetét fejezte ki Rimaszombat városának az őrt a szíves vendégszeretetéért, melylyel a távolból egybegyűltéktől csaknem felejtették az otthont, midőn mindenitt a hol csak megjelentek, kitűnő szíveséget s előzékenységet tapasztaltak. Köszönetet mondott továbbá a sajtónak is, mely oly melegen érdeklődik a még fiatal egyesület iránt s érdekeit hathatósan támogatja.

A lelkes éljenzéssel kísért beszéd elhangzása után Soltz Vilmos, az egyesület alelnöke, üdvözölte dr. Wekerle Sándort, nem mint volt kormányelnököt, hanem a közelet önzetlen és lelkes munkását. (Viharos éljenzés.)

egy város ez a Lausanne... Dobsinát láttam, de Lausanne mégis meglepett. Az első kérdésem az volt, hogy miért csináltak ide egy várost. Nines itt egy tenyérnyi vízszintes talaj sem. Hogy némi fogalma legyen Lausaneról annak, aki még nem látta, képzeldék el kérem a következő módját egy városépítésnek. Egy gidros-gödörös, hepe-hupás helyre vasvillakkal két-három-négymeletes palotákat, nyaralókat hányanak; mikor ezek az épületek gyökeret vertek, akkor hozzákezednek s a házak között, ahogy lehet, utcákat csinálnak; egyik dombrol a másira hidat vezetnek, megtörténik ilyenformán az, hogy egy épületnek két földszintje van: az egyik a földön, a másik fenn a hídnál, ahonnan vízszintes irányba lehet bemenni az épület 2-ik vagy 3-ik emeletére, melynek a hidra nyuló erkélyén földszintes kávéház van... Ime Lausanne képe. S e város mégis szép, mégis egyike a leglátogatottabbaknak Svajczban. Különösen angol van sok most is, ezeknek kedvelt nyaralóhelyük. Hires Lausanne az egyeteme s a tiszta francziásága; még Francziországból is jönnek ide francziául tanulni. Legszebb középülete a Kathedrale, melyben 1536-ban Calvin, Farel és Viret tartották hires vitaközüsatukat. — A 107 méter hosszú és 46 méter széles gyönyörű templom középső hajóját 20 hatalmas 20 méter magas oszlop tartja. Több hires svajci reformátor van benne eltemetve. — A gidres-gödörös, de igen élénk forgalmu Lausanneból fogas-kerekű vasut visz le a genfi-tó partján fekvő Ouchy-ba. Ouchy kikötőhely s egy esomó hotelből, pensionból áll.

A Baedeker utasítása szerint hajón folytattam utam keresztül a genfi tavon Genfba. A két és fél óráig tartó ut, nem oly szép, nem oly érdekes, mint a vierwaldstüdti tó vidéke. Az Alpések hóval borított gerinceit eltakarják az előhegyek; de mikor az ember a svájci

Köszönetet mondott továbbá Rimaszombat lelkes közönségének (Elénk éljenzés), mely őket, az ország közgazdasági érdekeinek buzgó napszamosait, szívesen látja. Majd az egyesülettel a kongresszus emlékére vert díszes érmekeket osztotta ki. Wekerlenek, gróf Telekynek, Hámos László főispánnak és Szabó György polgármesternek. A rendkívül díszes érem egyik lapján Lukács László pénzügyminiszter képe van e körirással: Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület 1897. szept. 12-ikén Rimaszombatba tartott közgyűlésének emlékéül. Az érem másik oldalán a bányászat allegóriája látható.

Most Wekerle Sándor emelkedett fel s a következő beszédet tartotta: „Engedjék meg uraim, hogy mélyen érzett köszönetet mondjak a főispán urnak üdvözlő szavaiért és Rimaszombat városának a szíves vendégszeretetéért. Hogy a saját személyemről is szóljak, én és az itt jelenlevők egy része, hogy úgy fejezzem ki magam, a laikus elemet képezzük a kongresszuson, mert szakismerettel nem tudunk hozzászólni az ügynek előmozdításához; de mégis: épen a mi jelenlétünk bizonyítéka annak, hogy ez az egyesület, éppen úgy, mint általában a szakegyesületek, sikeres működést csak úgy fejthet ki, s működésétől csak úgy remélhet nagy eredményeket, ha a nagy laikus közönség is támogatja lelkesedésével az egyesületet. Megjelenésünk bizonyítéka továbbá annak, hogy ez az egyesület nem egy elzárt kör magánérdekeinek képviselője, hanem annak a nagy közgazdasági érdekeknek, a melyet az egyesület a magyar bányászat és kohászat ezeréves multjánál fogva ez országban különösen hivatta van érvényre juttatni. De nemcsak országos közgazdasági érdeket támogat az egyesület, hanem egy nagy nemzeti missziót is szolgál: a magyar közgazdaság függetlenítését, a melynek kétségkívül hatalmas emeltyűje lesz. Hogy azonban az egyesület megtalálja a contactust a magyar közgazdaság többi ágával való egyesülésre, szüksége van a nagy nemzeti közvélemény érdeklődésének fölkeltésére is, hogy megérleljenek azok a kérdések, a melyeknek az lesz a megoldása, hogy a kormányzat és a törvényhozás segíti elő az egyesület törekvéseit. A laikusoknak e közgyűlésen való megjelenése biztosítéka annak a készségnek és lelkesedésnek, a melylyel mi ennek a fontos közgazdasági ágának szolgálatába szegődünk és a mely lelkesedést nemcsak magunkba zárunk, hanem a szakigazagságtól meggyőzve, átviszünk azokat a nagy közvéleménybe és a közéletbe, a mely, ha csak egy lüktetést szentel is érületében a bányászat ügyének, akkor az egyesületnek teljesülni fog az a vágya, hogy a magyar bányászat, teljes összhangban a többi közgazdasági ágakkal, minél jobban felvirágozzék. (Viharos éljenzés.)

Gróf Teleky Géza elnök felolvassa gróf Tisza Istvának Nagyszalontáról küldött táviratát, melyben üdvözlétét küldi a bányászati kongresszusnak.

Litschauer Lajos kir. főmérnök, egyesületi titkár nagy gondossággal szerkesztett és kimerítő jelentése szerint az egyesület a mult évi szeptember 24 én Budapesten megtartott millenaris közgyűlés óta: egy rendes választmányi ülést, két felolvasással összekötött rendes ülést, egy rendkívüli választmányi ülést, egy felolvasással összekötött rendkívüli választmányi ülést és két tisztán fölolvásásnak szánt összejövetelt tartott. Ezenkívül az egyesületnek Selmeczbányán és vidékén lakó tagjai havonta felolvasó üléseket tartottak. Az 1895—96. évi kezelés megtakarított pénzmaradványát, 2000 frtot az alap-tökéhez csatolták. Tárgyalta az egyesület a Magyar mérnök és építész-egyesület amaz indítványát, hogy a hadsereg által újonnan beszerzendő gyorstüzélségi, aczelöntésű ágyuk Magyarországon is készíttessenek; s elhatározta, hogy az eszmét pártolja. — Tárgyalta továbbá az egyesület — így szól továbbá a jelentés — Andreics Jánosnak a bányászati ügyek népszerűsítésére vonatkozó indítványát, s örvendetesen tapasztalta, hogy a „Pesti Napló” a bányászat ügyét is felkarolta.

A gyorstüzelő aczelöntésű ágyuk ügyében kiküldött bizottság több ülést tartott s az ez ülések eredményeképpen az Országos Magyar Bányászati és Kohó-Egyesület közreműködése mellett szerkesztett és a miniszterelnökhöz, a pénzügy-, a honvédelmi, a kereskedelmi miniszterekhez memorandum kíséretében az egyesület kérvényt adott be, amelyben a kormányt fölkéri, hogy a gyorstüzelő, aczelöntésű ágyuk beszerzése alkalmával, a Magyarországra eső rész, itt Magyarországon gyártassék. — A borsodgömöri osztály 1897. június 29-én Rozsnyón megalakult. Az egyesület kezdeményezésére bányász és kohász al-tisztjeink kiképzésére két új intézetet létesített a kormány s különösen a szénbányaiskolák sürgető kérdésére a pécsi szénbányaiskolának felállítását által kedvező módon

parton Coppet kikötőbe érkeznek, félni lehet, hogy a hajó felfordul, mert az utazók valamennyien a baloldalra vonulnak. A várva várt Montblanc kibujt végre az előhegyek mögül, s most egész pompájában látható friss hóval borított hatalmas tömege. Mily szép; most itt van előttem, de nem tetszik oly szépeknek, mint tegnap, a mikor a tórol láttam. Egy tenyérnyi felhő sem borította sehoh. Fölötte jó magasán ott koválygott ugyan egy darab felhőfoszlány, de nem mert leszállani a hegyesuesra, nem akarta megfosztani a szemlélet a pazar élvezetét. Most közelebb vagyok hozzá; az 1200 méter magas „Salève” csuesról, melyre fogas vasut hozott fel, egész fenségében láthatom, de tegnap mégis jobban tetszett. Ma nem tiszta; ma imitt-amott felhővel van borítva.

A lausannei hajó tegnap Genfba vagyis igazi nevén Genèvebe hozott. Mit írjak e gyönyörű szép városról? Félek belekezdeni, mert tollam messze elkalandoznék. Szép, meglepő szép. Kár, hogy mellette keleten a Bougeries kopár hegytömeg húzódik el; csak részben enged kilátást a Montblanc csoportjára; de ha az ember ezt megkerülve, a fogaskerekű vasutal a Salève jön... kárpótléva van mindenért.

— A szép idő, a csillogó hőtömegek csak ugy esábitanak. Fel, fel a gleccserek közé!... Hiszen itt van egy puska-lövésnyire... a tetőről messze, messze lehet látni... talán egész az édes szülőföldig...

A honvágy erősebb a csábitásnál. Hosszu út van még előttem a Földközi tengerig... pedig igazán szeretnék már otthon lenni.

Au revoir szép csábitó! Makfalvy Ferencz.

egy szeretett kartársának kirtelen halála s más magánygyek hívták baza. Nemsokára Abrai Lajos aradi igazgató távozott el. Mi, a többiek megvartuk a 20-ikát, s e napon ugy éreztük magunkat, mint a most végzett diák, a ki már zsebébe tette érettségi bizonyítványát. És e napon a magyar kolonia teljesen feloszlott. — A szélrózsa minden irányba távozva, megváltunk Neuchâtel-től. S mintha a természet nem akarta volna, hogy az elválás pillanatában ily kesergő állapotban lássuk e kedves vidéket, kiapadtak az égcsatornái, megszűnt a bise, s lassanként foszladoztak a sűrű felhők. S ime estére új meglepetés várt reánk. Csak most tudtuk meg, hogy a pár napi hűvös időt a „Jungfrau” hűsága okozta. A mig mi felsőkabátban, esőernyővel védekeztünk a hűvös szél és eső ellen, azalatt Ő Fensége felhősátorába rejtőzve, ragyogó, új fehér köntöst öltött magára. S most, hogy a felhők foszladoznak, először csak kaczerkódva kukucskál ki, hogy nemsokára egész pompájában, fényes környezetével elbűvölje a kíváncsi szemlélet... Oh, mily szép! Ilyen szép még nem volt a berni Alpes heglánca! És a Montblanc? Az még láthatatlan.

Tegnap reggel vettem végbucst Neuchâtel-től. Vonatom 5 órakor indult Lausanne felé. A felhők közül kiszabadult napsugarak megaranyozták a Jungfrau korszoruját... Soh sem voltam még hegybe szerelmes, csak tegnap reggel!... Szerettem volna mindörökké látni azt a csillogó, új mezbe öltözött s megaranyozott szép fiatal asszonyt. — Sajnos, vonatunk tovább robogott, a szép hegyesuesok lassanként eltűntek s csak képzeletben láttam már őket, túl a közelünkben elvonuló komor fekete alpesi előhegyeken. — Eltűnt már Neuchâtel is, a szép tó sem látszik már, a melyen még tegnap kedélyesen csónakáztunk. Vonatunk Lausanneba érkezett. Sajátságos

megoldatott. — Az egyesület az évi január elsején *Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Közléti* ezimel új lapot alapított, amely tisztán az egyesület ügyeit tárgyalva, — az anyaegyesület s a ma már ötre felszaporodott vidéki osztály jegyzőkönyveit is közli. — Az egyesületnek jelenleg van 131 alapító tagja 30.483 forint 91.5 krajczár tőkével. A tagok jelenlegi összes száma 687.

A pénztári jelentésnek és a pénztárvizsgáló bizottság jelentésének tudomásulvétele után a bíráló-bizottság előadója előterjeszti a bizottság jelentését a millennári kongresszusi irodalmi pályadíjról. A díjat a *Bányászati és Kohászati Lapokban* megjelent legkiválóbb szakmunkának adják, az idén a bizottság a 600 koronás díjat *Soltz Vilmos* selmezbányai akadémiai tanárnak ítélte oda a tégely-azélglyártásról szóló kitünő munkájáért.

Erre *Soltz Vilmos* hivatkozva arra, hogy a nagybányai kongresszus megtiltotta azt, hogy az elnyert pályadíjak egy újabb pályázat céljaira nyomban felajánlatsanak, fenntartja magának azt a jogot, hogy a most elnyert 600 koronáról csak később rendelkezék. (Zajos helyeslés). Majd

Farbaky József országgyűlési képviselő, a székhely-bizottság elnöke, jelentést tett a bizottság működéséről. Hatalmas okok szólnak amellett, hogy az Országos Magyar Bányászati és Kohászati-Egyesület székhelye Selmezbányáról Budapestre áthelyeztessék. Mivel azonban a bizottság a legnagyobb igyekezettel sem tudta biztosítani a székhely-áthelyezéshez szükséges évi 8000 frtnyi összeget, az egyesület elhatározta, hogy székhelynek egyelőre meghagyja Selmezbányát.

A jövő évi költségeloirányzat megállapítása, a pénztárvizsgáló bizottság megválasztása és a központi helyi választmány kiegészítése után következett a jövő évben megtartandó közgyűlés székhelyének megállapítása. *Pécs* szab. kir. város közönsége és a Dunagőzhajózási-társaság pécsi bányatelepeinek igazgatósága meghívta az egyesületet, hogy a jövő közgyűlést Pécsen tartsa meg. A meghívást a kongresszus köszönettel elfogadta.

Soltz Vilmos ügyvivő alelnök jelentést tett az egyesületi jelvény és a tagsági oklevél ügyében. A jövő évig elkészítik a jelvényeket és okleveleket is, ez utóbbiakat *Gálósi Árpád* terve szerint.

A folyó ügyek elintézése után az előadásokra került a sor, melyeknek sorát

Tetmayer László bányagazgató kezdte meg, ki a salgótarjáni osztály megbízásából indítványt terjeszt elő a bányászati és kohászati szakoktatás kérdése tárgyában. Szerinte a selmezbányai akadémia bányászati és kohászati műegyetemé kellene fejleszteni. Utal arra, hogy a budapesti Műegyetem az ország igényeit ellátni ma már nem képes és más tekintetből is szükséges egy második műegyetemnek a felállítása. A bányászati és kohászati szakiskolák irányába az általános kiképzés és részben a szaktudományok azonosságánál fogva a selmezbányai intézetet gépész-mérnöki, elektro-technikai és kémiai szakiskolák számára egyszerűen predesztinálja, úgy hogy az intézet szervezetébe ezek kitűnően be lennének illeszthetők az esetben is, ha az építőmérnöki szak egyelőre el is maradna. Selmezbányán vannak gazdag felszerelések, épületek stb., amelyek az cél megvalósítását pénzügyi szempontból is elősegítik. Ezzel természetesen együtt jár az is, hogy a tanulmányi idő négy, söt szükség esetén négy és fél évre fölemeltetnek. Az akadémianak műegyetemé fejlesztése kívánatos tennie, hogy az erdészeti szakiskola egészen elválasszassék tőle. Az intézetet az újjászervezés után a pénzügyminisztérium ressortjából a vallás- és közoktatásügyi minisztérium fenhatósága alá kellene helyezni. E célok elérésére indítványozza: mondja ki az egyesület, hogy a selmezbányai akadémia bányászati és kohászati irányú műegyetemé kifejlesztési sűrűsösen szükségesnek tartja, hogy annak keresztülvitelére az erdészeti szakiskola a bányászati intézettől különválasszandó, s hogy a létesítendő új intézet a vallás és közoktatásügyi minisztérium fenhatósága alá helyzendő és adminisztratív tekintetben a mű- és tudományegyetemekkel egyenlő elbánásban részesítendő. Indítványozza továbbá, hogy

1. küldjön ki a bányászati és kohászati egyesület a kérdés tanulmányozására egy szűkebb körű bizottságot, amely magát szükség szerint az egyesület körén kívül álló egyéniségekkel is kiegészítheti és tegye ez a bizottság feladatává, hogy a jelenleg fennálló bányászati és kohászati akadémia reorganizációja iránt részletes tervezetet kidolgozzon.

2. Tegye a kiküldendő bizottság az összes illetékes tényezők meghallgatásával megtanulási tárgyává, hogy lehetséges és kívánatos-e az akadémia reorganizációjának ügyét a tervezett második műegyetem kérdésével kapcsolatban megoldani vagy sem?

3. Hatalmaztassék föl a bizottság arra, hogy az előzők tárgyában kidolgozandó memorandumot az egyesület után az illetékes fórumok elé terjeszse.

Általános figyelem közt állt most fel *Dr. Wekerle Sándor*. Ismeri azokat a tervezetéseket, amelyek *Tetmayer* indítványát megelőzték, s még az időből, mikor a selmezbányai akadémia ügyeit intézte, tudja, hogy az akadémian az erdészeti és bányászati szakok között az érintkezési pont nagyon kevés, mert a két szaknak alig vannak közös tantárgyai. A bányászoknak tudományos kiképzésre van szükségük, ellenben az erdészeknek inkább csak gyakorlati ismeretek szükségesek. Már megérettnek tartja ezt a kérdést annyira, hogy a bányászati szak az erdészettől elkülöníttessék. Addig azonban, amíg ezt főleg pénzügyi okokból megtenni nem lehet: a jelen állapot mint modus vivendi akár évek során át is fenttartható. Más kérdés az, hogy az akadémia műegyetemé fejlesztesse-e, amit úgy ért, hogy az egyes szaktudományok a gyakorlati igényeknek inkább megfelelően, a tudományos haladás folytonos szemmelárasításával adassanak elő. Ez eddig nem volt lehetséges, mert ezt sem az akadémia helyiségei, sem a pénzügyi viszonyok nem engedték. Fölmerült az a terv is, hogy az akadémia Selmezbányáról áthelyeztessék. A leghatározottabban ragaszkodni kell ahhoz, hogy az akadémia Selmezbányán maradjon, mert a főváros légkörében nem lehet igazi bányászokat nevelni. Amennyi általános műveltség pedig egy bányásznak szükséges, — azt az ifjuság a vidéken is megszerezheti. A főváros érdekeit miniszter- és miniszterelnökkorában sokszor mindenféle fölé helyezte, de az ilyen szakiskolák kérdésénél el kell némulnia minden argumentumnak, amely a centralizálás mellett szól. A tulságig vitt központosítás

iránt egyis tulságos hajlandóság nyilvánul minálunk, s az ilyen kísérleteknek idejekorán kell elejét venni. Fölmerült az a kívánság is, hogy az akadémia a vallás- és közoktatásügyi miniszter fenhatósága alá kerüljön. Daczára annak, hogy évekig foglalkozott ezzel a kérdéssel, — ezt az elvet a kiküldendő bizottság elé nem tudná irányadónak kitűzni.

Sok tanügyi és közigazgatási szakferfit, aki egész életén át foglalkozott a bányászattal, emellett van, hogy az akadémia ne vonassék ki a bányászati és kohászati fölélt fenhatóságot gyakorló pénzügyminisztérium hatásköréből. Ugy a tanerőknek, mint tanulóknak folytonos összeköttetésben kell állniuk a gyakorlati élettel, s éppen ezért az oktatást a bányászattól nem választhatjuk el. Az indítványoknak azt a részét, mely arról szól, hogy a bizottság hogyan oldja meg föladatát nem fogadhatja el, mert nem akarja, hogy valaki könnyelműséggel vádolhassa az egyesületet.

Dr. Sobó Jenő a műegyetemé leendő fejlesztését ma még korainak tartja, ez bekövetkezik majd akkor, ha az akadémia csakugyan eléri a műegyetemi nívót. A bányászati és erdészeti intézet különválasztását szintén szükségesnek tartja, mert a bányászati akadémia technikai, az erdészeti akadémia pedig inkább gazdasági iskola.

Ezután *Tetmayer László* javaslatának *Dr. Wekerle* által kifogásolt részeit visszavonja, s *Tetmayer* indítványának tanulmányozására a bizottságot *Andreics*, *Hüttl*, *Borbély*, *Farbaky*, *Münich* és *Sobó* egyesületi tagokból állították össze.

Majd *Richter Géza* bányamérnök s utána *Andreics János* bányagazgató a bányászati minősítéséről, illetve a magyar bányászok védelméről terjesztették elő indítványait, melyek tanulmányozására a közgyűlés egy bizottságot küldött ki. *Tóth Gáspár* és *Münich Kálmán* rövid indítványaik letárgyalása után *gróf Teleky Géza* a vármegye s Rimaszombati városnak újból köszönetet mondván, a kongresszust berekeszti s a gyűlés *Wekerle* s *gróf Teleky* felkésztetése közt oszlott szét, előbb azonban a kongresszus tagjairól *Andrássy László* fényképész sikerült felvételt eszközölt.

Bankett a Széchenyi-kertben.

A közgyűlés után délután 1/2 3-kor a Széchenyi-kert új fedett helyiségében mintegy 200 területű bankett volt, melyen a kongresszus tagjai s néhány hölgy is résztvett.

A kitünő ebéd étrendje következő volt: Leves: fekete és ragu. Aszette: fogas tartarmártással és hachos. Sült: angol bélszín, boryu filé vegyesen körítve, kacska vegyes szárnyas uborka és vegyes compottal. Tészták: formába sült töltött, különféle torták. Gardinett. Fekete kávé. Borok: asztali fehér, magyaradi, burgundi, csombordi rizling, sifon-, margit-, ágnes-víz.

Az első felköszöntőt *Teleky Géza* gróf mondta a királynak.

Bornemisza László vármegyénk jeles alispánja volt a következő szónok, ki következő lendülettel pohárköszöntőt mondta: „Örömmel veszem kezembe a poharat, hogy Gömör-Kishont t. e. vármegye közönsége nevében a Országos magyar bányászati és kohászati egyesület tagjait, igen kedves vendégeinket, őszinte igaz barátsággal a legszívelebben üdvözöljem. Tudatában vagyunk mindnyájan annak, mily hatalmas és fontos tényező hazánkban az anyagi jólét biztosítására a bányászati és kohászati ipar. Tudjuk, különösen vármegyénkben, a köz- és magánvagyonnak mily jelentékeny részét bírjuk bányáinkban és termelvényei feldolgozására szolgáló hatalmas gyártelepeinkben. Méltányolni tudjuk azon fáradságos hazafias munkának becsét és értékét, melyet oly kitartó buzgalommal és önfeláldozó erőfírellyel kifejtettek, ezen iparnak tudományos művelői és gyakorlati vezetői hazánk javára és nemzetgazdaságilag is igen fontos iparág fejlesztésére. Nem lehet azonban feladatunk felszólalásom szűk keretében, ezen iparnak fontosságát és jelentőségét részletesen fejtegetni, — annál kevésbé, mert ma kebleinket kiválólag subjectív érzelmek uralják, az őszinte öröm érzete a felett, hogy a bányászati és kohászati egyesület tisztelt tagjait szerencsénk lehet vármegyénk területén kedves vendégeinkül üdvözölhetni. Őszintén kívánom, hogy oly jól érezzék magukat, mint a mily igaz magyar barátsággal, a legszívelebben látjuk és üdvözöljük körünkben. Őszinte szívvel kívánom, hogy ezen kongresszusnak, tudományos sikeres eredményei mellett maradjon, a személyes érintkezésből eredő barátságos érzületnek is kedves emléke! Ezen érzelmektől áthatva az országos magyar bányászati és kohászati egyesület felvirágzására és jólétére, különösen megjelent tagjainak, kedves vendégeinknek, egészségére írtém áldomás-poharamat, s szívemből kívánom, hogy őket összesen és egyenként a Mindenható állandó boldogságban és egészségben sokáig éltesse!”

Szabó György polgármester *Wekerle*t köszöntötte fel.

Wekerle Sándor emelkedett fel ekkor, s általános figyelem közt szólt: Ez a város, megye és nagyvidék — ugymond — az általános érdekeken kívül egy különleges érdeknek: a bányászati érdekek megóvására is hivatva van. Az itt tapasztalt meleg érdeklődés fényesen igazolja, hogy az itteniek hű letéményesei a nemzeti érzületnek, s a szives fogadtatás emlékéit mindig hiven megőrzi. A vármegye és város hivatott fejeire: a főispán, alispán és polgármesterre emeli poharát.

Marton János kerekded s szónoki lendülettel előadott tószót mondott a közélet számos terén kitünő elnökre: *Teleky Géza* grófra.

Farbaky István pedig a közigazgatás fejt: *Bornemisza László* alispánt köszöntötte fel szép szavakkal.

Soltz Vilmos Rimaszombati város aranybányáját a polgárság szívet magasztalta s a város polgárságát és annak fejt: *Szabó György* polgármestert éllette.

Lukács Géza az egyet buzgó alelnökét: *Soltz Vilmos* köszöntötte fel palraesett tószóban.

Molnár József pedig *Borbély Lajost*, a Rima-Murány-Salgótarjáni vasmű-részvénytársaság köztisztviselőjéért emelte poharát, mire

Utána *Teleky Géza* gróf szólt s a Gömör—borsodi fiók-osztály létesítőlét: *Szeder Gyula*, a Kőbuz herceg uradalmi vasgyárainak hazafias és kitünő igazgatójéért és *Gaal János*, az *Andrássy Géza* gróf uradalmi igazgatójéért emelte poharát, mire

Szeder Gyula nyomban felszólt s nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntőt mondott a kongresszus vezetőire.

Sobó Jenő főbányatanácsos sikerült tószóban éllette a rimaszombati hölgyeket, míg

Hámos László főispán a kongresszus tagjainak üdvözlőjéért írtette poharát.

A bankettrol *Lukács* pénzügyminiszterhez üdvözlő táviratot küldtek

A Széchenyi-kertben lefolyt bankett után *Teleky Géza* gróf *Bornemisza László* alispánnal együtt a megyei közoktatásügyi ment. Itt *Dr. Löcherer Tamás*, a közoktatásügyi igazgató-főorvosa fogadta és kalauzolta a kiváló vendéget, ki a modernül berendezett kórház helyiségeit egyenként megtekintette, különösen tetszett neki a kertben az elmebetegék és fertőzők elhelyezésére épült új osztály berendezése. Általában elismerését fejezte ki a kórházban tapasztalt mintaszerű rend és tisztaság felett, s a szemle után szívélyes szavakkal vett búcsút az igazgató-főorvostól.

Ifjusági bál.

A kongresszus tagjainak tiszteletére Gömörvármegye és Rimaszombati város ifjusága 12-ikén este fényes bált rendezett a Három Rózsza esimesen renovált dísztermében. A feljáratot és a termet izlősen és tetszetősen feldíszítették.

A derek és figyelmes rendezőség, élén *Bornemisza Elemer* bálbizottsági elnökkel és *Komáromy István* bálbizottsági jegyzővel sikeresen fáradozott azon, hogy a mulatságon a vendégek jól érezzék magukat. Meg vagyunk győződve róla, hogy a kongresszusnak a bálon jelenvolt tagjai pompásan mulattak és a legkedvesebb emlékekkel hagyták el a báltermet.

A mulatságra a vendégek esti 10 óra tájban gyülekeztek, s megjelent később *Dr. Wekerle Sándor* és *Teleky Géza* gróf is *Hámos László* főispánnal. Csakhamar megereedt a jókedv, mely folyton növekvőben a hajnali órákig tartó mulatságon mindvégig dominált a teremben.

A szép mulatságon a figyelmes rendezőség igen szép táncrenddel kedveskedett a hölgyeknek. Fehér alap kék selyem szellett, középen egy pajzs rajta a bányászok és kohászok czimere.

A bálon résztvett hölgyek névsora ez: Asszonyok: *Bornemisza Lászlóné*, *Botár Gyuláné*, *Eisele Józsefné*, *Farkas Zoltánné*, *Forster Imréné*, *Dr. Fráter Sámuelné*, *Hámos Lászlóné*, özv. *Hegyesy Sándorné*, *Horváth Józsefné*, özv. *Illés Gyuláné*, *Institoris Endréné*, *Dr. Krees Gyuláné*, özv. *Löcherer Tamásné*, *Dr. Löcherer Tamásné*, *Máriássy Gizellá*, *Máriássy Lászlóné*, *Marton Jánosné*, *Medveczky Sándorné*, özv. *Mészáros Kálmánné*, *Nagy Elemerné*, *Repeczky Andrásné*, *Samarjay Jánosné*, *Szakall Viragéné*, *Szabó Györgyné*, *Szentmiklóssy Kálmánné*, *Szomor Károlyné*, *Veres Józsefné*. — Leányok: *Czener Mili*, *Dráskóczy Margit*, *Farkas Matild*, *Fáy Malvin*, *Gaján Irén*, *Glósz Vilma*, *Glósz Aranka*, *Hegyesy Laura*, *Illés Hona*, *Illés Irén*, *Institoris Anna*, *Jesko Sári*, *Kishonthy Anna*, *Kosuth Jolán*, *Koren Jolán*, *Koren Erzsébet*, *Löcherer Erzsébet*, *Madarassy Margit*, *Medveczky Erzsébet*, *Mészáros Jolán*, *Mészáros Malvin*, *Repeczky Berta*, *Szakall Rózsá*, *Szakall Maresa* és *Zachar Maresa*.

Wekerle elutazása.

A likéri tanulságos és emlékezetes kiránduláson *Wekerle Sándor* nem vett részt, hanem 13-án délelőtt 10 óra után *Kubinyi Aladár* kir. törvényszéki elnök kíséretében rokonai látogatására Abafalára utazott. A vasúti állomáshoz *Hámos László* főispán kísérte ki előkelő vendégeinket, kitől szívélyes szavakkal vett búcsút *Wekerle*, ki városunkból a legkellemesebb benyomásokkal távozott.

A likéri kirándulás.

Vendégeink jórészenek fülében még esengett *Dankó* kitünő zenéje, gondolataik a bálterem sima parkettjén kalandoztak, midőn a rendezőség kitünő figyelme folytán városunk fogatjai szállásaik előtt megjelentek s az állomás elé repítették őket, honnan külön kupékban 9 órakor indult a társaság Likérre. A vidám társaság s gyakran humoros, örökös ismerkedés között gyorsan telt el az idő. A nyustya-likéri állomáson már varta a megérkezettek a gyártelep felkioszorozott s zászlózott gépjé, melyhez hozzácsatoltatván a külön kupék, néhány percz múlva a zászló- és virágdíszben ékeskedő gyártelepen szállott ki a társaság. Itt egy esimesen kiállított nagy diadalkapu alatt *Borbély Lajos* vezérigazgató a tisztikar élén szíves istenhozottal, örömtől ragyogó arccal üdvözölte a megjelent vendégeket s a lefolyt kongresszus elnökét, *gróf Teleky Gézát*. A kölesönös bemutatkozás után a gyártelep szíves tisztjeinek vezetősége mellett 20—20 tagból álló csoportokra oszlott a társaság s megkezdődött a tanulságos szemle. Elénk érdeklődés kísért mindent. Itt a kohokból kiömlő izzó vasfolyat fel-fel-pattanó szikrái, amott az emelő-gépek menyörgésszerű roboja, gőzsivítás, vízloccogás állította meg a csapatokat s kötötte le figyelmüket. Amott a tetőre söt egy csapat a keskeny lépcsőn, hogy a sodronypálya megállóhelyét szemlélje, hol a 14 kilométerrel szállított vaskövet veszik át; emitt a mérlegnél álldogal egy pár kongresszista, azt óhajtván megtudni, hogy a tegnapi tánc és epedés után mennyit veszített már súlyából? Majd a mintaszerű gépház lesz mindenkinél élénk érdeklődése tárgya, hol fúrják, faragják, vágják a vasat, mint mások az alnát. És csodálatos, hol annyi salak, kő, por, hamu stb. egész hegymennységben kerül ki mindennap a munkás kéz alól, ott mindenütt bámulatos, szinte mesészerű tisztaságot találunk. *Gróf Teleky Géza* a társaság jórészevel a kórház is megtekintette, hol a sok szép és üdvös látni valót *Dr. Sailer* magyarázta meg; *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő pedig a telep mintaszerű iskolájában hívta fel a figyelmet a társaság magas népevelési és gazdasági köznevelési működésére. Ezután a társaság egy része a mindenütt parkban elhelyezett lakóházakat tekintette meg, másik része pedig a kaszinó termében fel-szolgált villásreggelin gyűlt össze, élénken s bámulattal társalógván a nagyszerű látottakról.

2 órakor gyűlt össze a vendégsereg a bankettre. Kénytelenek vagyunk bevallani, nem tudjuk, hogy melyiket dícsérjük jobban: a Rima-Murány e mintaszerű, hatalmas gyártelepét-e vagy azt a szavakkal nem is jelezhető szíves vendégiszteretet, melylyel itt a bámulatos, lekötőző figyelmi igazgatóság a vendégeket elhalmozta? Az igazgatósági épület előtt, tisztán erre a célra emelt, fedett s pompásan felszólított csarnokban volt díszesen teltterítve. A csarnok falait nemzeti zászlók, lányszjelvények, díszes paizsokra írott aranymondatok, virág- és fenyőfüzérek díszítették. A csarnok keleti oldalán

konyha, pineze, a fősztal felett a bányász-zenekar foglalt helyet. Mintegy 136 vendég telepedett le az asztalok körül.

Az étlap következő volt: Gyökér-leves, fogas tartár-mártással, özgerincez és czomb áfonyával, pulyka salátával és kompóttal; parfait, torták, gyümölcs, sajt, kávé; asztali, ménesi bor, Törley „Talismán sec”.

A harmadik fogásnál általános figyelem között állott fel *Borbély Lajos* vezérigazgató s emelkedett hangon s lelkesen előadott szép beszéd kíséretében a vendégekre ültette poharát. Nyomban utána vármegyének ékesszavú alispánja: *Bornemisza László* állott fel Költői szépségekben bővelkedő s szónoki igaz hévvel előadott beszédében a Rima-Murány-Salgótarjáni Vasmű-Részvény-társaságnak megyének területén való áldásos működését kiemelve, a társaság lelkét, ki minden a mindenkiben, ki varázskézével 15 év alatt megyénk e területén paradicsomot teremtetett, a lelkes igazgatót, a nemes szívű embert, *Borbély Lajost* éltette. Alig hangzott el a lelkes éljenzés, *Teleky gróf* állott fel s tartalmas beszédében *Borbélyt* éltette, mire újra *Borbély* emelkedett fel s mint az igazán jó hadvezér a csatanyerést katonáira hárítja, ő is szerényen tisztársai s egész munkásszemélyzete számára nyújt minden érdemet s babért, midőn a líkéri igazgató s tisztak s az egész egyesület összes munkásaira üríti poharát. Boldog az az egyesület, hol a főnök, a tisztársak s a munkások között ily viszony van! Majd szeretett főispánunk, *Hámos László* ragadta meg a poharat s gyönyörű beszédében az igaz érdemet mégis csak visszahárította az igazán érdemesre, midőn *Borbély Lajost* éltette. A lelkes éljenzés csak növekedett, midőn a társaság ügyeinek alapos ismerője, *Marton János*, érvekkel s megdönthetetlen okokkal bővelkedő, igazán formás szép beszédében a babért ismét csak *Borbély Lajosnak* nyújtotta. Az éljenzés esillapultával *Molnár József* állott fel, mely figyelemmel hallgatott beszédében, hol szónoki ismert erejét most is csillogtatta, a tisztikar s az egész munkássztyály hölgyei, családjai boldogságára ürtette poharát. *Borbélyra* tisztoztak még ékes szavakkal *Schröder Gyula*, *Soltz Vilmos*, *Gálócsy Béla*, s mind hárman újabb és újabb kiválóságát ismertették meg az ünnepeit vezérigazgatóknak. *Boczkó Dániel* Rimaszombat polgármestereért, *Szabó Györgyért* emelte poharát. Majd *Soltz Vilmos* állott fel ismét s Gömörmegye kedves, humoros tőszjtáiról ismert, kiváló szónokát, *Mihalik Dezsőt* hívta fel a szőlásra, midőn egészségeért ivott. *Mihalik Dezső* kifogyhatatlan, szinte irigylet humora most is óriási hatást ért el, midőn egyik beszédében *Borbélyért*, másikban pedig gróf *Telekyért* kocizott.

Az idő azonban eljárt, a lokomotív előállt, jönni kellett, hiszen Rimaszombatban már terítették! Szíves istenhozzád s azzal a tapasztalattal váltak meg a vendégek e kedves helytől, hogy e társaság működése, telepe mintaszerű, de szívessége vendégszeretete felülmulhatatlan!

Még egy tősztről kell beszámolnunk, különösen azért, mert ezt nem mindenki hallotta. Mikor a vonat elindult s a rud ismét városunk felé fordított, tehát a vendégek ismét a mieink lettek, *Barna Imre* kapitány a 30-as kupében mellesz szavakkal éltette a bányászokat és kohászokat, kívánva, hogy jöjjenek ide többször, hogy máskor is elmehessünk Líkérre!

Búcsú-bankett.

A líkéri kirándulásról hazaérkező nagy társaság alig pihenhetett ki magát, mert 8 órára volt jelezve a „Három Rózsa” nagytérmeben a vacsora. — Ezen mintegy 140-en vettek részt, s a vacsora igen jó volt.

Az asztalfőn *Teleky Géza* gróf, *Soltz Vilmos*, *Hámos László*, *Bornemisza László*, *Kubinyi Aladár*, *Baksay István*, *Amon Ede* orsz. képviselő, *Szabó György* stb. stb. ültek.

Az első felköszöntőt: *Szabó György* polgármester mondta, *Teleky Géza* gróf pedig kétszer is mondott tősztot, s itt is kifejezte maga és a kongresszus tagjainak köszönetét a város lakosságának a szíves látásért. Szép pohárköszöntőt mondott *Baksay István* kir. tan. *Teleky Géza* grófra és *Csorbits László* főmérnök.

A kedélyes bankett a hajnali órákig tartott.

A közvacsora étrendje ez volt: Kassai sódar szepikkel, vesepecsenye, angol rostbeaf körözve, almás szeletkék, káposztás rétes, egyes szárnyas salátával, gardinett. Borok: asztali fehér, magyaradi, burgundi, esombordirizling. Sifon és Margit ásványvíz.

Teleky Géza gróf elutazása.

A kongresszus tagjaitól este vett buesu után *Teleky Géza* gróf folyó hó 14-én délelőtt *Hámos László*, *Fáy Gyula*, *Hámos Aladár* és *Fáy László* kíséretében a szabadkai pusztán levő méntelepet tekintette meg, hol *Forner* hadnagy kalauzolta a vendégeket, kik a látottak felett ismétlenül kifejezték tetszésüket.

Teleky Géza gróf délben *Bornemisza László* alispán szívesen látott vendége volt s délután elutazott. Elutazása előtt több ízben hangsúlyozta, hogy városunkban igen kellemesen érezte magát és itt időzésére mindig kedvesen fog visszaemlékezni.

A kongresszus tagjai Dobsinán és Pohorellán.

A városunkban kellemesen töltött napok után a kongresszus tagjai mintegy 50 en, köztük: *Soltz Vilmos* alelnök, *Stépan Miksa*, *Kachelmann Farkas*, *Martinyi J.*, *Latinák Gy.*, *Amon Ede*, *Liebold Ferencz*, *Csorbits László*, *Svehla Gyula*, *Gyürky Gyula*, *Puky L.*, *Ferjentsik M.*, *Litschauer Lajos* titkár, *Veres József* stb. stb. *Schröder Gyula* vasgyári igazgatóval együtt Dobsinára rándult.

Délután érkezett a szép társaság Dobsinára, hol az állomáson *Szontagh Béla* a város derék polgármestere szép szavakkal üdvözölte a vendégeket, *Soltz Vilmos* pedig megköszönte a kirándulók nevében az üdvözlést. *Láng kapitány* ezután a fogatokra nézve intézkedett, s a társaság a tarazkok messziről viszhangzó durrogása közben megindult a jégbarlang felé.

Az óriási hegyen hosszú kocsisor vitte a vendégeket, kik már itt el voltak ragadtatva a szép vidéktől.

Az első pihenő a Kőburg herceg uradalmaéhoz tartozó *Kristófmező* volt, hol a sodronypálya megtekintése végett leszálltak a kocsisról.

Itt *Schröder Gyula* a hercegi uradalom gyárainak igazgatója a tisztikar egy részével fogadta a vendégeket s szép beszédében, lelkes szavakkal a herceg és maga nevében üdvözölte őket. Hangsúlyozta, hogy a hercegi uradalom tisztikara a magyar nemzeti eszme istápolásában és terjesztésében szívvel-lelékkel részt vesz, s a

magyar ipari, kereskedelmi és közgazdasági érdekek hü képviselője. Szavaira ismét *Soltz* alelnök válaszolt és kérte az igazgatót, hogy a herceg előtt alkalimilag legyen tolmácsa a kiránduló bányászok és kohászok hódolatuk kifejezésében. — A kötéli sodronypálya megtekintése után a társaság terített asztalhoz ült a szabadban és pompás étkezés közben poharat emeltek a birtokos hercegrézt és *Sröder* igazgatóért. Majd kocsira ülve tovább folytatták szép utjukat, az óriási hegyen áthaladva, sötét este volt már, mikor a sztraczenai völgyhöz érkeztek, s 7 óra tájban a jégbarlang közelében levő szállodához értek. Az idő egész uton hűvös, csipős volt, s a szállodában kellemesen fűtött, barátságos helyiségeknek ugyancsak megörültek a didergő vendégek.

Este a nagyterembe bankett volt, melyen mindvégig kitünő hangulat uralkodott. Megeredtek a pohárköszöntők is. *Szontagh Béla* dobsinai polgármester üdvözölte a bányászati és kohászati kongresszuson megjelent tagjait, és őket lelkes szavakkal éltette. *Sröder Gyula* az egylet megalakítóit: *Soltz Vilmost* és *Litschauer Lajost* köszöntötte fel nagy tetszéssel fogadott tősztban. *Soltz Vilmos Szontagh* polgármestert, *Dobsina lelkét* és a magyarság lelkes előharczosát éltette, *Liebold Ferencz* főmérnök pedig az egylet gömör-borsodi fiókosztályának elnökét *Sröder* igazgatóra emelt poharat, még *Szontagh Béla*, *dr. Amon Ede* képviselőt és *Csorbits László* mérnök az egylet ügyeit felkaroló sajtót, *Soltz Vilmos Svehla Gyulát* a bányászati akadémia igazgatóját, és *dr. Amon Ede* a dobsinai hölgyeket éltette.

Másnap szerdán reggel a társaság csoportokban nézte meg a jégbarlangot, előbb a következő táviratot küldték *Teleky Géza* grófnak: „Lelkesedésünk szeretett elnökünk iránt akkor is határtalan, midőn a jégbarlangban a természet szépségét csodálva — fázunk”. A jégbarlangban maga *Ruffinyi Jenő* a barlang felfedezője és *Zsembery Tivadar* bányakapitány (Zágrábból) is megjelent. Később a társaság egy része a sztraczenai mesés szépségű völgyet nézte meg, s a vasgyárát is megtekintette. Itt *Scholtz Kálmán* kohófióknő kalauzolta a vendégeket. Majd ismét visszatértek a barlanghoz: utközben a sziklakapunál *Gyürky Gyula* amateur-fényképész letényképezte a társaságot, később pedig az egész társaságot a szálloda közelében.

Délben Dobsina városa fényesen megvendégelte a kiránduló bányász- és kohászokat, kik utjukban igazán el voltak ragadtatva nemcsak a fenségesen szép vidék változatosságától és a természet gyönyörű konfigurációjától, hanem a vendéglátók figyelmétől és gondosságától is. A kitünő villásreggelin *Soltz Vilmos* köszönetet mondva Dobsina városának a szíves vendéglátásért, mire *Szontagh Béla* a bányász- és kohászati egylet tagjait éltette. *Sröder Gyula* vasgyári igazgató lelkes éljenzéssel kísért szavaiban *Ruffinyit*, a barlang felfedezőjét éltette — A szálloda előtt újabb fényképfelvételt csinált *Gyürky Gyula* főmérnök, s ezután utra kelt a társaság s a sztraczenai völgy folytatásán vígan haladtak egészen Pusztafőzőig, hol a hercegi vadászkastélyt megtekintették s kis pihenő után tovább mentek.

Vereskőnél volt a legközelebbi pihenő. Itt az egyik „négyes fogat” érzékeny buesu után *Murány-Tiszolec* felé indult, a többiek pedig, mintegy 18-20-an Pohorellára, mint a hercegi uradalom és annak közszeretében álló gyárigazgatója: *Sröder Gyula* szívesen látott vendégei. Az első megálló Nándorvölgyön volt, hol megnézték az iskolát, majd Nándorhután, hol *Bartsch Aurél* gyári főnök bemutatja a 41 év óta működő vaslemezgyárat, innen az Agost-hutába ment a társaság, hol megnézte az aczélöntést, a két Martin-féle kemenczét, hengerművet. Mindenütt fogatban volt a munka s a társaságot szaktekintetben is informálta a gyári főnök és *Sröder* igazgató.

A pohorellai nagy gyártelepen van két radvashengergyár, három lemezhengergyár és egy aczélgyár két Martin kemenczével. A társaság a gyárak megtekintésekor igen sok tanulságos és szép dolgot látott. Az egész uton valamennyi gyárban ékes hazai nyelvünkön beszélnek, s még azok is, kik csak törük a nyelvet, szívesen beszélnek és tanulnak magyarul, arról azonban a kirándulók személyesen is meggyőződtek, hogy az uradalomban mindenütt a hazafias érzés mellett a tisztikar és a munkások gondolkozása is magyar, s hogy a tisztikar — élén a ritka derék igazgatóval — lelkes előharczosa a magyarságnak! A kik ugy tudnak vendégeket fogadni és ellátni, mint a pohorellai gyártelep tisztviselői, azok érzelme és gondolkozása csak tisztán magyar lehet, s a kirándulók meggyőződtek a lapunkban is szelล์őztetett germanizálás vádjának teljes alaptalanságáról. Az Agost-hutai környéken leszállva, egy gyönyörű szép erdei uton gyalog folytatták az utat és csakhamar elérkeztek a pohorellai kastélyhoz, mely mellett *Sröder* igazgató szeretetre méltó családjával szívesen fogadta a vendégeket s *Eisenhut Pál* számtiszt igen sok figyelemmel gondoskodott az érkezettek kényelmes elhelyezéséről.

Valóban alig lehet kifejezni azt a nagyszerű készséget és lépten-nyomon tapasztalt figyelmességet, mely a pohorellai magyaros fogadtatást és vendéglátást jellemezte. A valóságos ünnepélylyé fejlődött vendégségen részt vettek: *Dr. Amon Ede*, *Soltz Vilmos*, *Benkár Pál*, *Benedek Kálmán*, *Kachelmann Farkas*, *Latinák Gyula*, *Liebold Ferencz*, *Litschauer Lajos*, *Martiny István*, *Puky László*, *Ruffinyi Jenő*, *Schwehla Gyula*, *Stépan Miksa*; a hercegi uradalmi vasgyárak részéről: *Schröder Gyula* igazgató, *Eisenhut Pál*, *Antony János*, *Bartsch Aurél*, *Galloti N.*, *Remenyik Boldizsár*, *Oberhauser Ármán*, *Dr. Kalchbrenner Hugó*, *Haering Samu*, *Hoznek Gyula*, *Okolicsányi Lajos*, *Soltz Kálmán*, *Hamzi Pál*, *Schmidt Jenő*, *Krajtsi Bertalan*.

Este a magyar kaszinó helyiségében ritka műüzléssel terített asztalhoz ült a társaság, melyben következő hölgyek vettek részt: *Schröder Rezsóné*, *Schröder Gyuláné*, *Nick Ferenczné*, *Benkár Pálné*, *Emericzi Jenőné*, *Bartsch Aurélné*, *Eisenhut Pálné*, *dr. Kármán Aladárné*, *Remenyik Boldizsárné*, *Krajtsi Bertalané*, *Antony Jánosné*, továbbá *Schröder Etelka* és *Margit*, *Benkár Erzsike* és *Zsembery-nővérek*.

A pompás banketten esapongó jókedv uralkodott s a hercegi uradalom vasgyárainak és bányáinak derék igazgatója ugyancsak sok örömet talált vidám vendégeiben. Szép pohárköszöntőben éltette is őket, *Scholtz Vilmos* pedig a herceget, az uradalom hazafias tisztviselőit és *Schröder* igazgatót köszönti fel. *Amon Ede* dr. a je-

lennolt hölgyekéért, *Benedek Kálmán* pedig *Schröder*ért és *Litschauer* titkáráért ivott.

A bankettől ezt a táviratot küldték *Koburg Fülöp* hercegnek: „Fogadják királyi Fenséged a magyar bányász és kohász egyesület ma Pohorellán megjelent tagjainak hódolatteljes üdvözlését és hálás köszönetét magas kegyeért, melylyel a felső Garamvölgy rohamosan fejlődő vasiparát tanulmányoznunk engedte. Jó szerencsét!”

A hajnali órákig tartó bankett étrendje ez volt: *Csirke-leves*, *pisztráng*, *özpecsenyé*, *kacsapecsenyé*, *káposztás- és almás-rétes*, *turós-galuska*, *sajt*, *sör*, *fehér és vörös bor*, *Törley „Talismán-sec”*.

Másnap, 16-án a vendégek a legkellemesebb és igazán feledhetlen emlékekkel távoztak el Pohorelláról a szélrózsa minden irányában.

A kongresszuson résztvett tagok névsora:

- 1 Wekerle Sándor, b. t. tanácsos, egy. védnök Bpest.
- 2 gróf Teleky Géza, b. t. tanácsos, egy. elnök Bpest.
- 3 Abel Gyula, Özd. 4 Dr. Amon Ede Kőrmözbánya.
- 5 Aradi János, Prackfalva. 6 Baumerth Károly, Selmecz.
- 7 Benkár Pál, Likér. 8 Boczkó Dániel, Salgó Tarján.
- 9 Borbély Lajos, S-Tarján. 10 Benedek Kálmán, N.-Ag.
- 11 Botár Gyula, Tiszolec. 12 Bránszky Vendel, Vashegy.
- 13 Breitfusz Gáspár, Rudobánya. 14 Bradofka Frigyes.
- 15 Cseh Lajos, Selmecz. 16 Csepanovszky József, Tiszolec.
- 17 Czerminger Alfréd, Rozsnyó. 18 Csia Ignác, Széklakna.
- 19 Csorbits László, S.-Kaza. 20 Farbak István, Budapest.
- 21 Faragó Gyula, Özd. 22 Farkas N. 23 Ferjentsik Miklós, Özd. 24 Fox Károly, A.-Szlatina. 25 Friez Pál, M.-Ujvár. 26 Gál János, Rozsnyó. 27 Gálócsy Árpád, Özd.
- 28 Gellért Béla, N.-Bánya. 29 Gerő Nándor, Inászó.
- 30 Glózer János, Nyustya. 31 Guzman János, O.-Radna.
- 23 Gyürky Gyula, Özd. 33 Hahn Károly, Özd. 34 Hagen Alfréd, Özd. 35 Halász János O.-Viz. 36 Harmanesok György, Sóvár. 37 Heinzelmann Alfréd, Hízsnyó. 38 Henrich Viktor, Petrozseny. 39 Hiavacsok Kornél Selmecz. 40 Hoffman Richard Salgó-Tarján.
- 41 Hoffman Rafael, Bécs. 42 Hoznek János, Besztercebánya. 43 Hönsch Árpád, Berzászka. 44 Hüttl József, Budapest. 45 Istvánfy László, Tiszolec. 46 Jakobs Ottokár, Kapagyár. 47 Jellinek Ernő, Özd. 48 Joós István, Diósgyőr. 49 Kachelmann Farkas, Selmecz. 50 Kail József Budapest. 51 Kézmarszky Kálmán. 52 Krausz Nándor, Meczenzeff. 53 Kriese Viktor. 54 Kosztká Alajos, Vajda-Hunyad. 55 Lajos Győző Szomolnok. 56 Latinák Gyula, Vajda-Hunyad. 57 Liebold Ferencz, Budapest. 58 Ludvig József, Budapest. 59 Lipner János, Sóvár. 60 Litschauer Lajos. 61 Marko Gusztáv, Özd. 62 Markus Károly, S.-Szentpéter. 63 Markup N., Zólyombr. 64 Martinyi István, Széklakna. 65 Marschalko Richard, Salgó-Tarján. 66 Milosevics Milos, Tiszolec. 67 Mihalik Dezső, Nagy-Rőcze. 68 Dr. Motesiczky Ödön Kőrmözbánya. 69 Münich Kálmán Igló. 70 Nagy Dániel, Zólyom-Brézó. 71 Nezura Jenő, A.-Szlatina. 72 Nik Mihály, Barczika. 73 Oláh Miklós, Inászó. 74 Paver Hugó, Budapest. 75 Pint József, Budapest. 76 Petrovics András, Mizerfa. 77 Platzer Ferencz, Selmecz. 78 Puky László Budsín. 79 „Pesti Napló” tudósítója, Budapest. 80 Quirin Lajos, Nádasd. 81 Radig Lajos, Budapest. 82 Ramelszhofer Béla. 83 Richter Géza, Széklakna. 84 Rónay Árpád Budapest. 85 Rösch Frigyes, Likér. 86 Ruffinyi Jenő, Dobsina. 87 Sárkány Miksa, Csetnek. 88 Sárkány Kornél, D.-Horvát. 89 Severlay Zoltán, Salgó-Tarján. 90 Szathmáry Béla Budapest. 91 Schallát József, V.-Hunyad. 92 Schvehla Gyula, Selmecz. 93 Singer Bálint, N.-Mányok. 94 Sobo Jenő ak. tan. Selmecz. 95 Szontagh Béla, polgármester Dobsina. 96 Szontagh Pál, mérnök Özd. 97 Schmidt Géza, S.-Tarján. 98 Stépan Miksa, Sugatag. 99 Schröder Gyula, Pohorella. 100 Scholz Vimos, Selmecz. 101 Schvarecz Gyula, Kőrmözbánya. 102 Spanbauer, Rónaszék. 103 Szlovenszky Vimos, S.-Tarján. 104 Tetmájer László, Salgó-Tarján. 105 Tóth Gáspár, Budapest. 106 Török László, Vashegy. 107 Trunko Adolf, Rozsnyó. 108 Trunko Adolf id. Rozsnyó. 109 Trunko Adolf ifj. Rozsnyó. 110 Dr. Uthy István, Özd. 111 Veres József, Felsőbánya. 112 Veres József neje, Felsőbánya. 113 Zorkóczy Samu, S.-Tarján. 114 Zsedényi Otto Rónaszék. 115 Wabroch, Rónaszék.

Hirek és vegyesek.

Lapunk mai száma a kongresszusról való kimerítő tudósítások halmaza miatt egy nappal később jelenik meg felív melléklettel.

Uj csendőrtiszti állás. Mint biztos forrásból értesülünk, megyénkben új csendőrtiszti állás lesz szervezve, melynek székhelye Rozsnyó leendő; az új szakaszparancsnok már ki is neveztetett *Dezsilla Kálmán* tisztihelyettes személyében, ki működését a jövő hó közepén megkezdi. *Dezsilla* egy igen értelmes, finom modoru úri ember, ki valódi nyereség lesz a rozsnyói társaskörökre. Jelezzük egyuttal azt is, hogy a rimaszombati szakaszparancsnokságnak eddig 17 őrsöt kellett vezetnie, most ez a szám négygyel szaporodni fog, ugy azonban, hogy a 21 őrség vezetése egyenlő arányban lesz megosztva Rimaszombat és Rozsnyó között.

Eskü letétel. *Stegena András* ujonnan kinevezett új-antálvölgyi állami iskolai tanító folyó hó 16-án délelőtt tette le a hivatalos esküt a megyei kir. tanfelügyelőség előtt. Mint halljuk, működését már meg is kezdte. Hisszük, hogy eme fontos poziczióan a magyar nemzeti kultúra érdekében kellő munkásságot fejt ki.

Tanulmányi kirándulás. A helybeli e. prot. főgimnázium felsőbb osztályu tanulói társulva a *sárospataki és miskolci* ev. ref. főgimnáziumok tanulóival, tanáraik vezetése alatt f. hó 18-án meg fogják látogatni a *diósgyőri* gyártelepet és kies vidékét, ha ugyan az időjárás megváltozása a tanulságosnak ígérkező kirándulást meg nem semmisíti.

Nyugdíjazott tanító. *Mareczis Lajos* munkaképtelennek talált esomai tanító részére a vallás- és közoktatásügyminiszter 300 frt évi nyugdíjt folyósított.

Tűz. Az ifjúsági bál zajába vasárnap éjjel belevegült az utczáról telhangzott tűzilárma. A Kossuth-utczában özv. *Zsembery Adolfiné* házban éjjelután egy órákor a padláson tűz ütött ki. Szerencsére gyorsan eloltották, s így nagyobb veszedelem nem történt.

Meghívó. Gömör-Kishont t. e. megye községi és körjegyzői együletének rendes évi közgyűlése f. év szept. hó 21-én délelőtt 10 órakor Csetneken fog megtartatni, melyre az egylet tagjait ez uton is meghívja az elnökség. A közgyűlést megelőzőleg 8 órakor a központi választmány tart gyűlést.

Halálozás. Vármegyénk egyik régi ismeretes és kiterjedt családjában gyászeset fordult elő. A messze vidéken népszerű és tekintélyes Somoskeőy Ágoston, ki régebben megyei életünkben is szerepet játszott, s csak néhány év óta élt teljes visszavonultságban, folyó hó 11-én hosszas betegség után Hangonyon elhunyt. A gyászeset széles körökben részvétet keltett, s temetése f. hó 13-án nagy részvét mellett ment végbe Alsó-Hangonyon. A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Alólirottak szomorodott szívvel jelentik magok és a nagyszámú rokonság nevében a forrón szeretett és felejtethetetlen atyának, testvérnek, apósnak nagyatyának és sógornak *Somoskeőy Somoskeőy Ágostonnak* folyó év szeptember hó 11-én, déli 12 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 67-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai folyó évi szeptember hó 13-án, délután 4 órakor fognak Alsó-Hangonyon beszenteltetni s az ottani sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. évi szeptember hó 14-én, d. e. 9 órakor fog Alsó-Hangonyon, a r. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattatni. Áldás és béke legyen drága porai felett! — Kelt Alsó-Hangonyon, 1897. szeptember hó 12-én. — Özv. Kisgergely Gyuláné szül. Somoskeőy Jolán gyermekeivel: László, Irén és férje Papp Dezső, Kálmán, Barna, Dezső, Jolán és Gizella. — Özv. Lossonczy Kálmáné szül. Somoskeőy Irén gyermekeivel: Kálmán; — Somoskeőy Erzsébet férjével: Bedekovich Gézával és gyermekeivel: Margit, Irma és Tibor; — Somoskeőy Julianna férjével: Stelkovich Lászlóval és gyermekeivel: Olga és Elzával; — Somoskeőy Berta férjével: Balajthy Sándorral és gyermekeivel: Irén és Erzsébettel, mint gyermekei, vejei, unokái és unoka-veje. — Özv. Stelkovich Károlyné szül. Somoskeőy Róza; — Somoskeőy Dezső; — Özv. Holló Pálné szül. Somoskeőy Lujza, mint testvérei — Öz. Cseffalvay Kálmáné szül. Holló Julianna; — Özv. Törs Istvánné szül. Holló Irma; — Holló Kálmán és Somoskeőy Kálmáné, mint sógor és sógoróni.”

Tanítógyűlés. A balogrvölgyi ev. tanítói testület folyó hó 6-án tartotta meg az évi közgyűlést *Marton Gyula* testületi elnök vezetése alatt Strizsben. Ezen tanítói testület, mely az 1845-ik évtől kezdve áll fenn, 1888-ban újra szerveztetett és a millenium évében félézredes jubileumát ünnepelte meg, egészen megízmosodott; tagjai — egy kivételével — mind okleveles tanítók, s dacára annak, hogy — kettőt kivéve — mind tót anyanyelvű iskolákban működnek, a magyar nyelvet úgy iskoláikban, mint a közéletben diesretra méltóan és hazafias lelkesedéssel terjesztik. A közgyűlésen is majdnem teljes számban jelentek meg a tagok, köztük *Vitéz Lajos* körlelkész, ki nem lankadó figyelmettel van a tanítók sorsa iránt. Számos tárgy nyert elintézés s közte egyik a fontosabbaknak volt az a határozata, mely szerint a Gömör-megyeyi Magyar Közművelődési Egyesületnek egy, a Balogrvölgyön létesítendő fiókjának létrehozásán — *Vitéz körlelkész* előterjesztésére — minden erejével közreműködik. A tisztikar 3 évre következőleg alakult meg: Elnök *Marton Gyula* perjései, titkár-jegyző: *Laurenczy János* gesztési, pénz- és könyvtárnok: *Szivák Dániel* szilistyei tanítók.

Visszapillantás. E cím alatt *Bodor László* a polg. olvasókör tagjaiból alakult dalárda karnagya czáfolatot küldött be lapunkhoz a dalárda első fellépésére vonatkozó megjegyzéseinkre. Ama multkorij kijelentésünk, hogy a dalárda „tisztességes sikert ért el” nem alkalmas a czáfolatra, mert ezzel semmi rosszat nem mondotunk: hogy műsorába a régi dalárdának több darabját felvette, a ténynek megfelel, — az is tény hogy az olvasókör kebelében egy külső jelvényvel is ellátott dalárda alakult, mely a nyilvánosság elé lépett, de e felett ép örömminket fejeztük ki. Így mindössze az szorul némi helyreigazításra, hogy az új dalárda, — tagjai között csak 7-8 tag van a régi dalárdából, — a kiknek viszont az új dalárda veheti rendkívül hasznát. Ezek voltak azok a körülmények a melyekhez képest az első fellépés tisztességesen sikerült. Végül megjegyezzük, hogy a kritika, melyet tudósítónk futólag alkalmazott, teljesen jóakaratu volt, a melylyel szemben *Bodor karnagy* urnak nincs oka az elégtelenségre.

Érdekes eset. A balogi anyakönyvvezetőnél e napokban bejelentette *Lénárt István* perjései lakos, hogy egy fia született; utónevül Istvánt íratott be. Ámde itt az a bökkenő, hogy az apának van már egy 11 éves fia, ki szintén *István* névre kaptat. Az új született a lelkész is István névre keresztelte. Később tudomására jutván, kérdőre vonta az apát, ki odanyilatkozott nagy fenn, hogy neki nem paranosol senki, s ha tíz fia lesz is, mind István névre fogja íratni, különben is az egyik fia meg fog halni, s akkor úgy is egy lesz csak.

Mulatság. A helybeli csizmadia ifjuság folyó hó 11-én a polgári olvasókör helyiségeiben sikerült szüreti mulatságot rendezett, szép számú közönség jelenlétében. A mulatság feszeltlen jókedv mellett a hajnali órákig tartott. — A jelen voltak közül felülírtettek: *Bródi József* 1 frt, id. *Tóth János*, *Török Ferencz* 80—80 kr., *Liptay László*, *Rónay Gyula*, ifj. *Rábely Miklós*, *Michnay Pál*, *Gelle Barnabás*, *Pál Andrásné*, *Balázs Józsefné*, *Kovács István*, *Almássy László* 40—40 kr., *Löffai Lajos*, *Lozek János*, *Hudiczius Ferencz*, özv. *Tamasiné*, *Varga Istvánné* (Jánosi), ifj. *Tóth János* 30—30 kr., *Czakó István*, *Simon László*, *Dienes József* 20—20 kr., *Győri Lajos*, *Nagy Mihályné*, *Magyar Pál* 10—10 kr. Összesen: 8 frt 90 kr., melyért lapunk utján mond köszönetet a rendezőség.

Tűz. *Pongrácz János* putnoki illetőségű gazdaembernek 80 kereszt búzája égett el a napokban; a gyanu oda irányul, hogy ő maga gyújtotta fel, miután búzáját előbb 250 frtra biztosította.

Lopás. Folyó hó 7-én *Demeter János* s két társa várgedei lakosok záratlan óljából ismeretlen tettesek 1 db 5 éves fehér göndör anyasertést s 4 db 3 hónapos malacot, továbbá 1 db 2 éves anyasertést, 3 db süldőt 145 frt értékben elloptak. — A nyomozás mindeddig nem vezetett eredményre.

A feled-tiszolczi vasutvonal menetrendjének megváltoztatása tárgyában a közigazgatási bizottság kérvényt terjesztett föl a kereskedelemügyi miniszterhez.

Nem szabad ügynökösködni. A tűzkár elleni s egyéb biztosítási társulatok vezérigazgatóságai felhívták intézkedni az egyes hivatalok tisztviselőihez, hogy az ügyletek vezetését, illetve a képviselőket saját vidékükön fogadják el. Ennek megakadályozása czéljából most a megyei közigazgatási bizottság rendeletet adott ki a felügyelete alatt álló hivatalok részére, melyben megtiltja a tisztviselőknek az ügynökösködés vagy képviselőket elfogadását.

Szivtelenség. Kedden este félkilenc óra tájban, a Kossuth-utczában levő iparos ifjak együletének emeleti ablakából valaki egy fekete kutyát dobott a járdára, hol a szegény állat keserves vonításával soká hirdette a szivtelenség e páratlan nemét. Valóban nem tudjuk, a szivtelenség példátlan neme csunyább-e vagy a rendelleni kihágás?

Helyi apró hírek. A segesvári Petőfi-szobor bizottsága megkereste városunk tanácsát az iránt, hogy *Petőfi Sándor* elhunyt koszorus költőnk érzészojára gyűjtést eszközöljön. Hisszük, hogy a felhívás nem marad eredménytelenül s városunknak minden szépért és jóért lelkesedni tudó közönsége lerakja filléreit a nemes czél oltárára.

A kerületi betegsegélyző pénztár megkereste a városi tanácsot, hogy azon munkaadókkal szemben, kik díjaikkal hátralekban vannak, tartozásuk behajtása iránt a szükséges intézkedést mielőbb tegye meg.

A rimaszombati iparos ifjak önképző egyesülete, saját tőkéje gyarapítása czéljából folyó hó 26-án táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást tart, mely alkalommal *Győry Vilmos* hatásos népszínműve, a „Nótás Kata” fog színré kerülni. Ajánljuk a közönség jóindulatú figyelmébe.

Reinicz és Risányi, jelenlegi ital- és fogyasztási adóbérlők pár hét előtt kérvényt adtak be a tanácshoz bérletkötelezettség alóli fölmentésük tárgyában; most — mint halljuk — újabb fölterjesztést intéztek hatóságunkhoz, melyben előbbeni kérvényük megsemmisítését kívánják s egyuttal nyilatkozatot tesznek az iránt, hogy a bérletet a jövő 1898-ik évre is hajlandók megtartani.

A város tulajdonát tevő erdőterületeken ez évben termelt gubacs (suska) megvételére beadott többrendbeli ajánlatok — további elbírálás végett — az arra kirendelt bizottság által a tanácshoz fölterjesztettek.

A belügyminiszter körrendeletet boesátott ki a hatóságok részére a pálinkák ezetes voltára vonatkozó ellenőrzés mikénti fogantatása tárgyában.

Városunk elhunyt kertészének özvegye, *Wikoukal Henrikné* megleghangu levelet intézett Rimaszombati város tanácsához, melyben köszönetet mond azon jótéteményért, hogy őt a város annak idején meghagyta férje fizetésének élvezetében. Ennek viszonzásul a még férje által beszerzett esemete- és rózsafákat a városnak adományozta.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy a városkerti fűdő- és mellékhelyiségeinek pótmunkálatai végrevalahára befejezést nyertek: az eddig szüknek bizonyult nyári vendéglő helyiségét is észszerűen kibővítették egy tágas ivószobával, melyet a régi erkély helyén emeltek, míg az erkély eddigi helyéről jóval előbbre helyeztetett. Lehet tehát mulatni ezután a nyári vendéglőben is kényelmesen, csak az erszényünk legyen színültig megtöltve bankókkal.

Vesztett kutya. A mult napokban vesztett kutya kóborolt a városban s egy öreg asszonyt meg is mart a Szijjártó-utczában a *Dickmann* boltja előtt. Mikor hatóságunk a mult héten dobszó mellett felszólította a lakosokat, hogy kutyáikat hat hétig zár alatt tartsák, hát megvárta volna az ember, hogy a felsőbbeségi rendeletet a kutyát tartó gazdák kivétel nélkül respektálják. Am mit tapasztaltunk? — azt hogy a kutyák épp úgy farkasra kóboroltak az utczákon, mint annak-előtte, sőt a Szijjártó-utczában egyesek még juxot is csináltak abból, hogy kutyáik a kis gyerekeket megriasztották. Ez így nem jól van, különösen akkor, mikor nagy óvakodás mellett is könnyen veszély érheti az embereket. Lám a mult hónapokban, mikor e sorok írója egy vidéki városkában tett látogatást rokonainál, az ottani paraszt bíró rendre lelövette azokat a kutyákat, melyek vész idején szabadon kóboroltak az utczákon. Hát itt nálunk, a megye székvárosában, ahol minden századik gazda fizet csak adót a kutyáért, nem lehetne ezt az eljárás példaképből gyakorolni? Vagy ha már nem akar hatóságunk lövöldözteni a rendőrökkel, tenne meg legalább annyit, hogy peczért küldene ki a csatangoló ebek befogására: tudom, hogy mindjárt lenne foganata a kiadott rendeletnek, míg most nagyon sokan csak megmosolyogják azt. Felhívjuk tehát az illetékes hatóságot, hogy kiadott rendeletének, a lakosság jól felfogott érdekében, igyekezzen érvényt szerezni addig is, míg újabb szerencsétlenség nem történik városunkban.

Hamis dollárck. Mi, boldog rimaszombatiak, nem is birtunk tudomással arról, hogy országunkban, sőt megyénk némely helyén is, hamis dollárck (tiz forintos bankjegyek) és koronák voltak forgalomban; erre mutat a felsőbb helyről fölhevített hatóságunk azon örvendetes jelentése is, mely arról szól, hogy az e tárgyban megejtett vizsgálatnál semminemű eredményt nem ért el. Jobb is így, mintha az ellenkezőről kellett volna referálnia.

Törhetlen becsületesség. F. hó 14-én, kedden egy vasuti alkalmazott megbízta *Kis Lajos* hordári szolgálatot teljesítő suhanczot, hogy az átadott 25 forintért hozzon neki dohányt a főtözsdeből. A megbízatásnak addig, hogy az átvett zsákok a megrendelő levéllel a főtözsdebe beadja, eleget tett. — de meggondolva a dolgot, másképp határozott. A pénzt a volt tűzér-istálló háta-megett elásta, s megbízóját azzal akarta kielégíteni, hogy a pénzt, amint ő a kórház mellett elaludt, valaki a zsebéből kilopta. Azonban ezen értesüléssel megbízója nem elégedett meg, hanem a rendőrséghez fordult, hová az ipse tisztelettel meghívatván, tudomására hozatott, hogy ami nem a tied, az a másé. Ezen axiomát érzékenyen szívére kötötték, mi annyira meghatotta ellágyuló szívét, miszerint ajánlközött megmutatni azon helyet, hogy hová rejtette el az, ki tőle ellopta a pénzt. A pénzt a kijelölt helyen megtalálták, de már a földbeni pihenés alatt 25 kr. elolvadt belőle.

Nyilvános nyugtázás. Az 1897. szeptember 12-iki ifjusági táncmulatságon a Gömör-megyeyi Magyar Közművelődési Egyesület javára felülírtettek: *Borbély Lajos* 25 frt, *Dr. Wekerle Sándor*, *Hámos László*, gróf *Teleky Géza*, *Okolicsányi G.* 8.50—8.50 krt, *Hámos Lászlóné* 7 frt, *Schmidt Bernát* 5 frt, *Bornemisza Elemér*, *Hüttl József*, *Jakobsz Ottokár*, *Joós István*, *Kubinyi Géza*, *Hámos Aladár*, *Münich Kálmán*, *Sréder Gyula* 3.50—3.50 krt, *Botár Gyula*, *Mariássy László* 2—2 forintot, *Marschalko Richárd*, *Wabros Béla*, *Boeczko Dániel*, *Gálócsy Árpád*, *Haan Károly*, *Csorbits László*, *Breitfuss Gáspár*, *Solez Vilmos*, *Farbaky László*, *Dr. Fornét Gyula*, *Hamallár Lajos*, *Molnár József*, *Ámon Ede* 1.50—1.50 krt, *Rónay Árpád*, *Dr. Fráter Sámuel* 1—1 forintot, *Hönsch Árpád*, *Keil József*, *Márkus N.*, *Gerő Nándor*, *Markus Ferencz*, *Salád József*, *Gellért Béla*, *Szontagh Béla* 50—50 krt. Összesen 128 frt 50 kr. — Rimaszombati, 1897. szept. 15. *Eperjessy J.* pénztáros.

A hölgyközönségnek. Mint budapesti tudósítónk értesít *Gartner, Holcay és Társa* Szervita-tér 5-ik szám alatti előkelő divat-szalonzájában megérkeztek az őszi és téli angol, francia kelmék és lyoni selymek; valamint a legskikkebb kész ruha- és felöltő-modellok. Hogy mily kedvelt és megbízható e kiváló czég, bizonyítja az is, hogy egy a fővárosi, mint a vidéki főrangú körök hölgyei ott találkoznak egymással, hogy a legutolsó divatról tudomást szerezenek. Megemlítjük még, hogy a most annyira divatos szelyemalszoknyákból is nagy választékot tart a fenti czég.

A német császár Magyarországon. A német birodalom hatalmas császára e héten Magyarország vendége lesz. Az egész nemzetnek az a vágya, hogy ezeket a napokat feledhetlenné tegye a genialis uralkodó előtt. Természetes, hogy most mikor mindenki a német császárról beszél, legszebb képes hetilapunk az „Ország-Világ” is kötelességének tartotta, hogy a császárról s magyarországi tartózkodásáról megemlékezni. Bemutatja képen és írásban a német császárt, császárnét s Tatóról, a hol királyunk és a német császár lakni fognak, saját rajzolóival készítettet képeket. A magyarországi események mellett nem felekedhetik meg az „Ország-Világ” a külföldi eseményekről sem, a francia elnökének pétervári utjáról is hoz képeket. Érdekes, hogy a zentai esata kétszázados évfordulóján *Savoyai Jenő* sajárkező levelét is megtaláljuk, a most megjelent számban. S hogy az „Ország-Világ” a legfrissebb, legaktuálisabb újság, bizonyítja az, hogy a csütörtökön elhunyt *Pulszky Ferencz* életrajzát is közli. Hétről-hétre új friss és érdekes számmal kedveskedik az „Ország-Világ” olvasóinak s karácsonyra pompás irodalmi almanach-t is ad olvasóinak ajándékol. A kötet bolti ára két forint lesz. Az „Ország-Világ” előfizetési ára negyedévre két forint. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (Hold-uteza 7.)

Felelős szerkesztő: LUKACS GEZA

Magán-hirdetések.

Henneberg-selyem esakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik, fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, esikős, koezkázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultávan küld: **Henneberg G.** (es és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svajczba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Eladó ház.

Rimaszombatban a Kmetty-utczá 31. sz. alatti újház a hozzá tartozóival és egy nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből örök áron eladó. — Értekezhetni lehet: **Osgyány István tulajdonossal Rimaszéczen.**

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a Hunyadi-utczá 9-ik szám alatt levő magános ház folyó évi deczember hó 1-től bérbe adandó. — Bővebb felvilágosítást **Lenkey István** ad Jánosiban.

Gyümölcsfaeladás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tiszteltet tudatni, hogy a **rimaszombati községi gyümölcsfa iskolában folyó évi szept. hó 15-étől a gyümölcsfák elárusítása megkezdődik.**

Kaphatók lesznek, olesó árak mellett s szokott jó fajokban alma-, körte-, cseresznye- és meggy-oltványok 3—4 évesek, kitünő gyökézzel.

Megrendelést bárhová készséggel pontosan teljesít és kér **Özv. Wikoukal Henrikné.**

Békasó kerestetik.

Tiszta fehér békasó (quarez) nagyobb mennyiségben, vaggonszámra vételekre kerestetik. Mintázott ajánlatok a legközelebbi vasuti állomás megjelölésével, az egyesült magyarhoni üveggyárak részvény-társaság igazgatóságához, Budapest VI. Nagymező-utczá 8. intézendők.

Házeladás.

A jolsvai ág. hitv. ev. egyház tulajdonát képező, Jolsván a taploczai-uteza végén, az új honvéd laktanyához közel fekvő sarokház s eddigi szegényház, a hozzá tartozó kertecskével együtt **f. hó 28-án reggeli 9 órakor** a város-házán tartandó önkéntes árverésen fog eladni.

Élénk forgalmat ígérő üzlethelyiség berendezésére igen alkalmas, ezen telekre vonatkozó eladási feltételek **Kuna Aurél** egyházfelügyelő-nél megtudhatók.

Jolsván, 1897. szept. 13-án.

Ev. egyház elnöksége.

MÁTÉ KÁROLY ALLANDÓ FOGMŰTERME

RIMASZOMBAT, Főter. S. sz. a.

A nagyérdemű közönség figyelme felhívatik különösen a törhetetlen **arany-platin** és **vulcanic-lemezek** különlegességeire.

Foganként 1 frt 50 krtól feljebb.

Tisztek és hivatalnokok különös kedvezményes árakban részesülnek. 2-*

Hirdetmény.

A nagyrőcei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **özv. Vaniek sz. Honézi Vilma** hagyatékát képező ingatlanok önkéntes árverési ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíróság) területén lévő Nagy-Rőcze város határában fekvő az özv. Vaniek sz. Honézi Vilma és tulajdonos társai nagyrőcei 1636., 1494/1., 1782. és 2132. sztkvben foglalt ingatlanaira a végrehajtási joghatállyal bíró önkéntes árverést 733 forint — kban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi okt. hó 6-ik** napján d. e. 9 órakor ezen kir. tkvi. hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladani fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Rőczen, 1897. évi augusztus hó 21-én.

A nagyrőcei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Nagy, kir. albiró.

Birtok.

Borsodvármegyei **Nádasd** község határában egy birtok, mely

86 kat. hold szántóföld,

25 " " kaszáló,

10 " " erdő,

10 " " legelő.

2 lakóház és nagy belsőségből áll, több évre **haszonbérbe**, esetleg **örök áron el is adatik.**

Bérelni vagy venni szándékozók forduljanak a tulajdonos **Várady Gizella** úrnőhöz **Nádasd.** 2-3

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Einstädter Testvéreknél BÉCSBEN.

Teljesen használatra kész, esinos és a célnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyszer-üzletben.

Főraktár Rimaszombatban: **Braun Zeigmondnál.** 8-*

A „vaslovag“ védjegyre tessék ügyelni!

Legnagyobb választék vászon és paplanokban.

Divat- és rőföskereskedés! LAKNER EMIL RIMASZOMBAT, Főter.

Van szerenésém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy bel- és külföldi nagy bevásárlási utamból visszatérvén, az

Őszi ujdonságok,

u. m. **valódi angol és francia legújabb női kelmék, selymek, izlandi flanellok, női posztó és kazsmirok, pique- és szines mosó-barchettekkel** raktáramat dúsan felszereltem

Továbbá ajánlom az óriási nagy raktáramon levő **valódi szepességi és rumburgi vásznak, damaszt-terítők és törülközők, czérna-kanavász és gradlin-chasmiratlasz- és selyempaplanok, ágy- és asztaltakarók. Futó-szőnyegek és csipkefüggönyök. Valódi angol ruhakelmék, ingek, gallér- és kézelők, nyakkendők, zsebkendők és harisnyák. — Selyem és díszmü-árakban ujdonságok, visszamaradt áruk mélyen leszállított árban.**

MENYASSZONYI KELENGYÉK!

A fent említett áruk, valamint a raktáramon levő átvett áruk üzletem tulhalmozottsága miatt mélyen leszállított árakban árusítom ki.

Hosszabb idő óta fennálló pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által jó hírnévnek örvendő üzletemben ezután is a legnagyobb gondot fordítok, hogy a n. é. vevőközönség pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által teljes bizalommal — **szabott árak mellett** — a szükségletet nálam beszerezhessek.

Tisztelettel

LAKNER EMIL,
ezelőtt **Landau A. Fia.**

Kész női fehérneműek, bluzok, kötények.

Kiadó lakás.

Jánosiban szerény uri-lak, szép udvar, nagy kerttel, haszonbérbe adó, esetleg örök áron is eladó, fölvilágosítást a **kiadóhivatal** ad.

Hirdetmény.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező gyárnak, üzletnek és raktáraknak felette alkalmas

régi laktanyai helyiség

folyóévi október hó 12-én délelőtti 9 órakor Jolsván a városház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik, esetleg el is adatik.

Bérelti feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Jolsván, 1897. szeptember hó 8-án.

1-2 **Bazilidesz,** polgármester.

Pályázati hirdetmény.

36. sz. — Lemondás folytán üresedésbe jött serkei körjegyzőség, melyhez Serke, Simonyi, Feled és Darnya községek tartoznak, választás utján való betöltésére ezenel pályázatot hirdetek.

A körjegyzőség javadalmazása a tekintetes alispáni hivatal 1886/95 sz. végzéséhez képest a következő: 673 frt fizetés, 120 frt lakbér, 54 frt 10 kr. irodaátalány, 100 frt úti átalány és 6 frt 23 kr. küldőnézdij, melyből:

Serke község fizet	210 frt 66 krt.
Simonyi község fizet	184 frt 33 krt.
Darnya község fizet	83 frt 76 krt.
Feled község fizet	231 frt 70 krt.
az állami javadalmazás kitesz	243 frt 65 krt.

Összesen: 954 frt 10 kr.

Felhívom mindazokat, a kik ezen körjegyzői állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában körülírott képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **1897. évi okt. hó 2-ik** napjának d. u. 5 órájáig okvetlen adják be; mert az el-késletten érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás Serke községben, — mint a kör székhelyén, — a községi bíró házában **1897. évi október hó 4-én** d. e. 10 órakor tartatik meg.

Feled, 1897. évi augusztus hó 30-án.

2-3 Főszolgabíró helyett:
Porubszky, tb. főszolgabíró.

Női konfekció ujdonságok.

GLÜCKSTHAL MÓR áruháza Rimaszombat.

Van szerenésém a n. é. vevőközönség figyelmét **egy ritka alkalmi vételre** felhívni, amennyiben

kézmű- és divatraktáromból

több cikket raktáron többé nem tartok s ezeket rendkívül olcsó áron árusítom ki, u. m.

valódi brünni női téli kelmék, méterje ezelőtt —.65 kr., most —.32 kr.,

ugyanilyen, 120 cm. széles 1.20 " " —.56 "

barchettek a legjobb és legújabb mintákban, méterje 16 krtól felfelé,

kanavász, egész vég, jóminőségű 3.70 kr.,

jó vászon, egy 30 rőfös vég. 3.50 "

mosó-crotonok és voalok méterje 15 krtól felfelé,

továbbá mindenféle angol, francia és belföldi **női ruhakelmék beszerzési áron alól. Selymek, díszmü-árak, ágy- és asztalterítők hallatlan olcsó áron. — Szepességi damaszt-terítékek — túlnagy raktár miatt — a gyári árban.**

Női-, férfi- és gyermek-czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, utazó-bőröndök, rövid- és szövött-árakban dúsan raktár a legjutányosabb árban.

Kérem a nagyérdemű vevőközönséget személyesen meggyőződni, hogy a fent felsorolt cikkekkel valóban meglepő olcsó árban árusítom.

Kiváló tisztelettel

GLÜCKSTHAL MÓR.

Legújabb női kalapok.